

Colloquium

Het gemeentelijk fusieproces

18.10.2017

REFERENTIES:

- Inleiding
- Weg met de kleine gemeente?
- Het verloop van een fusieproces
- Lokaal bestuur op schaal

Mulders J., Ed. De Coöperatieve Courant
Prof. dr. Ackaert J., UHasselt
Drs. Keunen S., UHasselt
Prof. dr. De Rynck F., UGent

PUBLIEK DEBAT

Panel:

prof. dr. De Rynck, prof dr. Ackaert, drs. Keunen,
dhr. Kupers - OCMW-secretaris stad Gent

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

Wat als alle Limburgse gemeenten
fusioneren tot één stad?

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

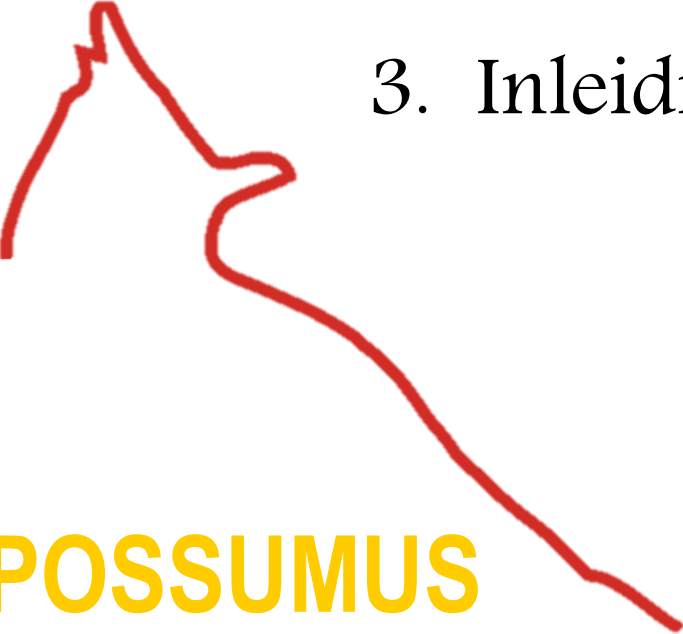
➤ Inleiding

Mulkers J.,
Ed. De Coöperatieve Courant

Inleiding

1. Tijdschrift De Coöperatieve Courant
2. Het idee van een grote fusie
3. Inleiding tot het debat

POSSUMUS

1. Tijdschrift *De Coöperatieve Courant*

2. Het idee van een grote fusie

Welkom in superstad Limburg

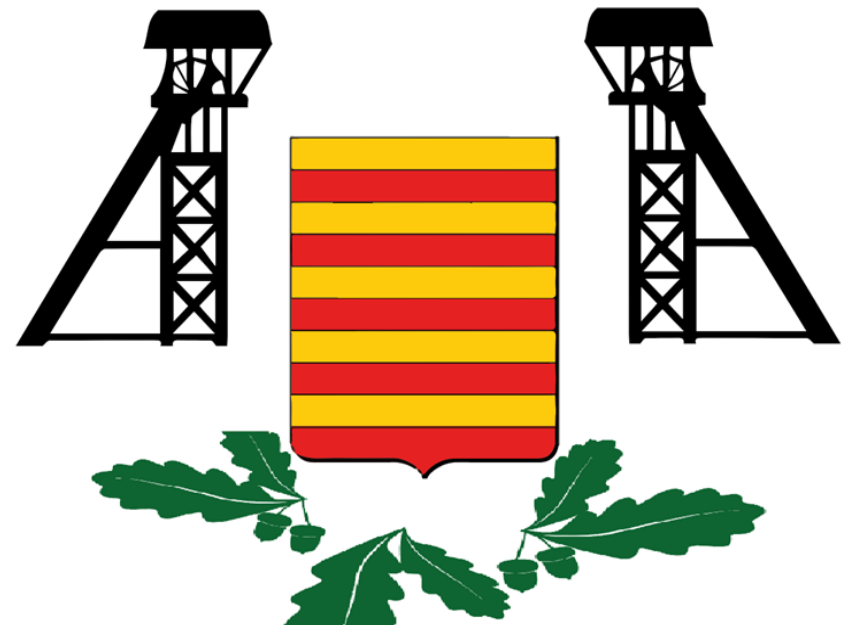
Wat als we van alle 44 Limburgse gemeenten een stad zouden maken? Die stad zou dan 850.000 inwoners tellen, evenveel als Amsterdam. Een raar plan? Of nodig...

11 OKTOBER 2017 00:00 door Yannick Verberckmoes

LIMBURG

Welke schaal?

3. Inleiding tot het debat

- Post-fact politics
- Prelude tot het debat

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

Presentatie

➤ Weg met de kleine gemeente?

Prof. dr. Ackaert J., UHasselt

Weg met de kleine gemeente?

Johan Ackaert

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiering
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiering
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

Veranderend burgerschap

- **Schuivende waardepatronen**
 - Secularisatie, ontzuiling & individualisering
 - Post-materialisme
 - Populisme
- **Bestuurlijke rol**
 - 'Rechtonderhorige'
 - Burger als klant?
 - Burger als weigerende – twijfelende – welwillende coproductent?
- **Politieke rol**
 - Volgzame kiezer
 - Wispelturige kiezer
 - Anti-systeemkiezer (populisme)?

Functieverlies partijen

- Vraagbundeling?
- Makelaarsfunctie?
- Beleidsondersteuning?
- Socialisatie, rekrutering en selectie?

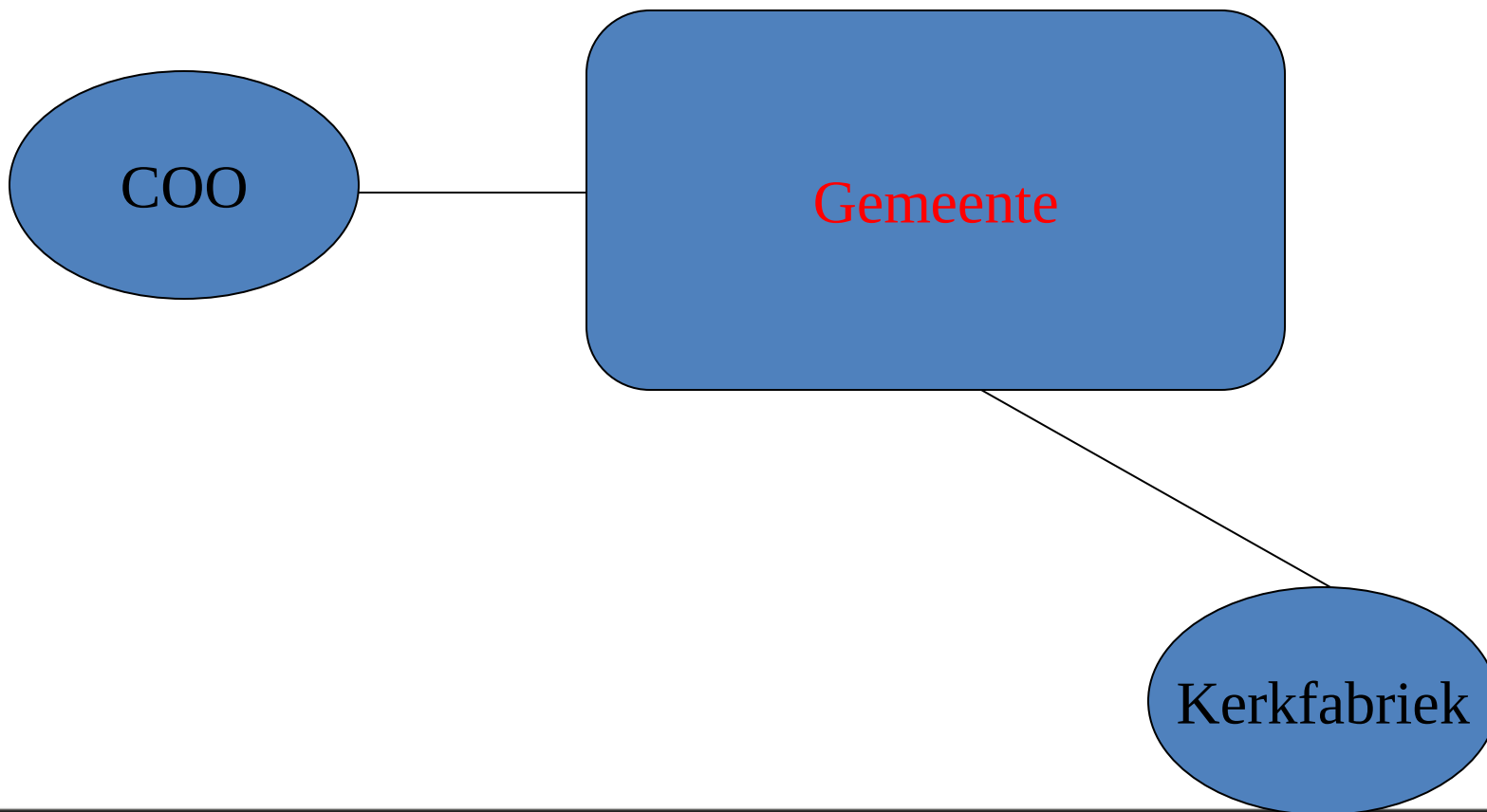
Gevolgen

- Verschuiving partij - > (uitvoerende) mandatarissen?
 - Lokale partijen als kiesverenigingen?
 - Minder antennes op dak 'volkshuis'?
 - Meer satellietschotels op gemeentehuis?
 - Verschuiving van raad naar college/burgemeester
- Inhoud politiek debat?
- Inhoud lokale democratie?

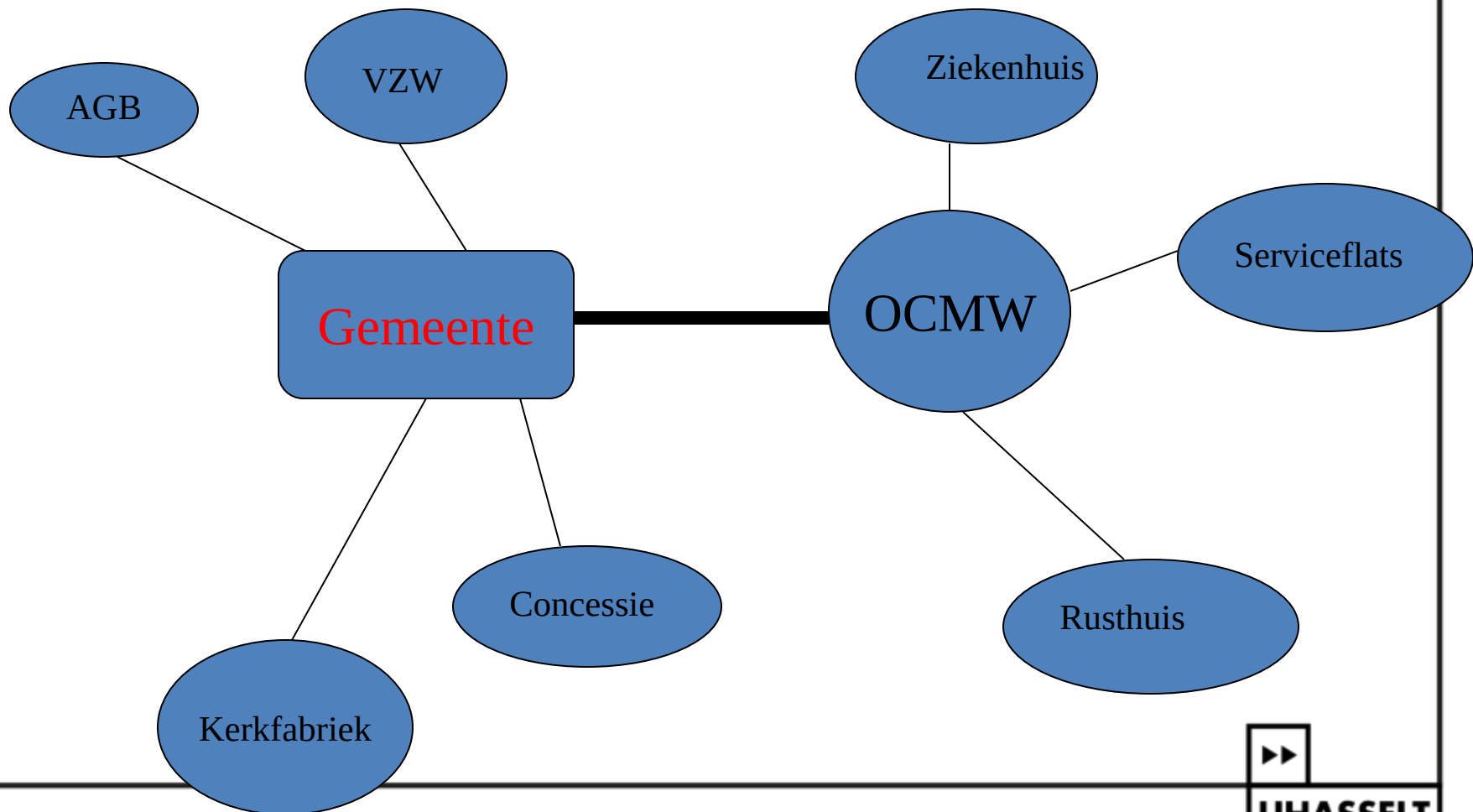
Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiering
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

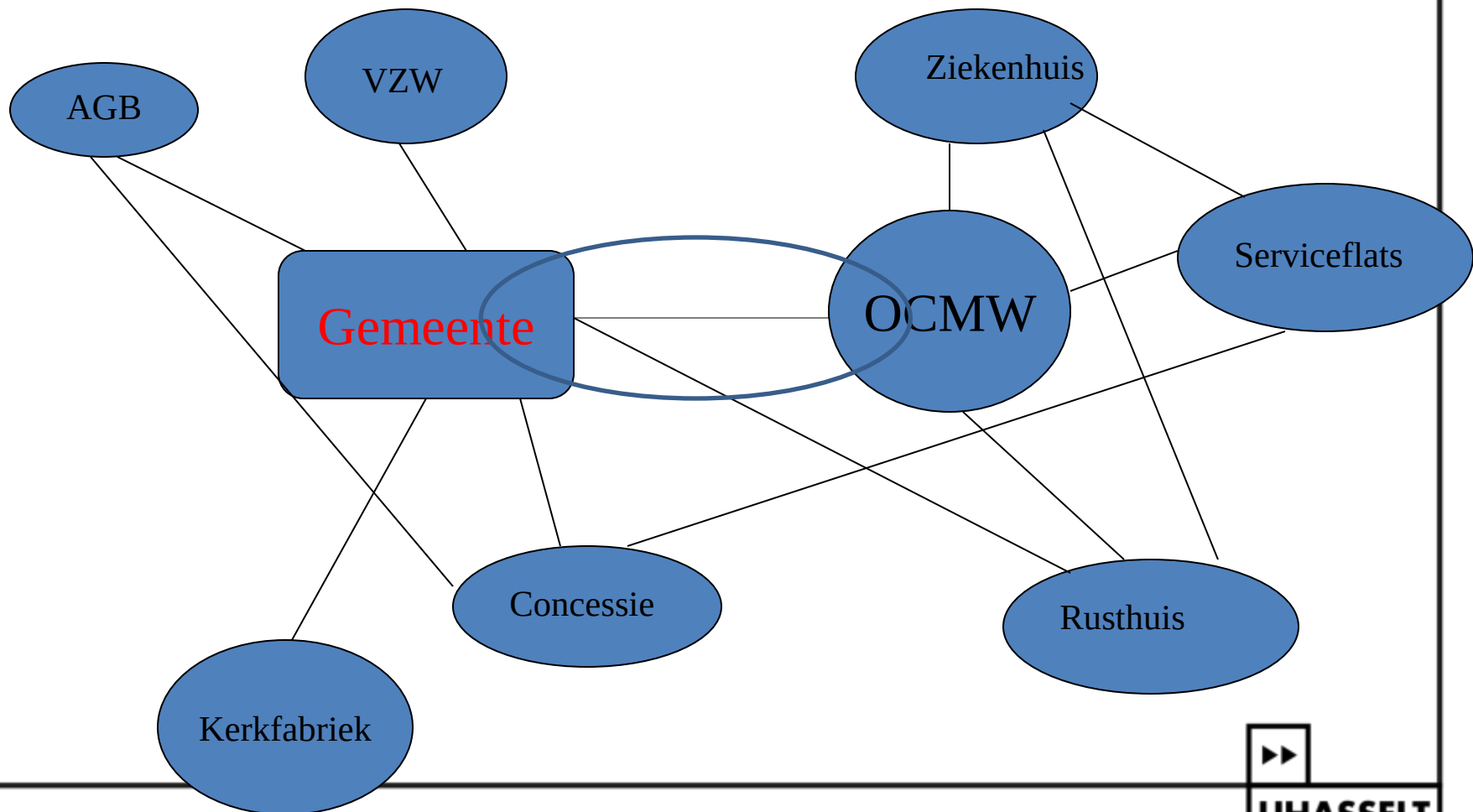
Bipolair hiërarchisch netwerk

Multipolair afgezwakt hiërarchisch netwerk

Contractuele polycentrische multi-organisatie

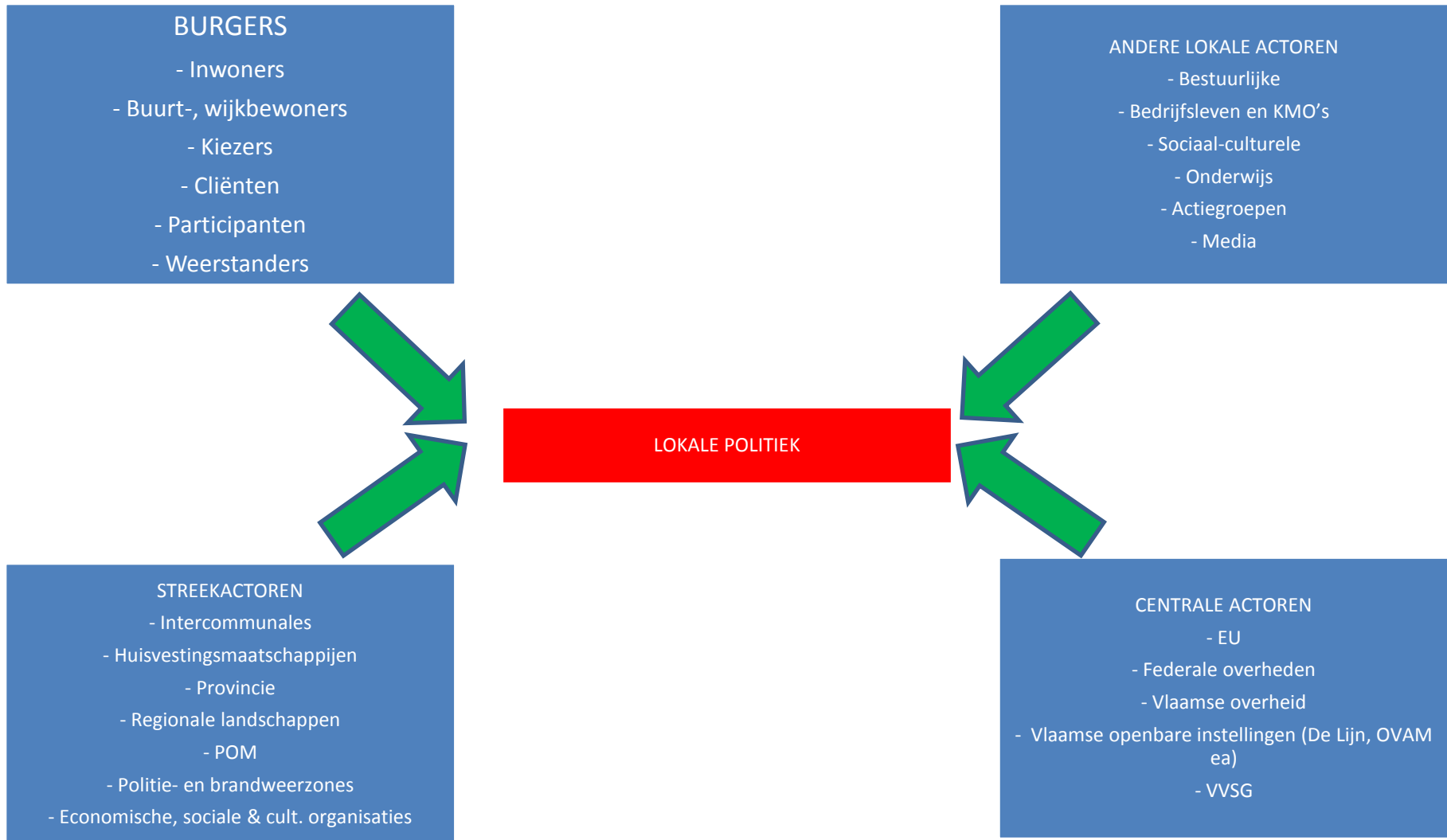
Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- **Verticale en horizontale uitwaaiering**
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

Horizontale/verticale uitwaaiering

- Horizontale intergemeentelijke netwerken
 - Intercommunales
 - Regio-screening ($\pm$ 50-60 arrangementen per gemeente)
- Verticale aansturing
 - Vlaamse en federale overheden
 - Europa

Profiel lokale politiek

Rol bestuurder?
Plaats representatieve democratie?

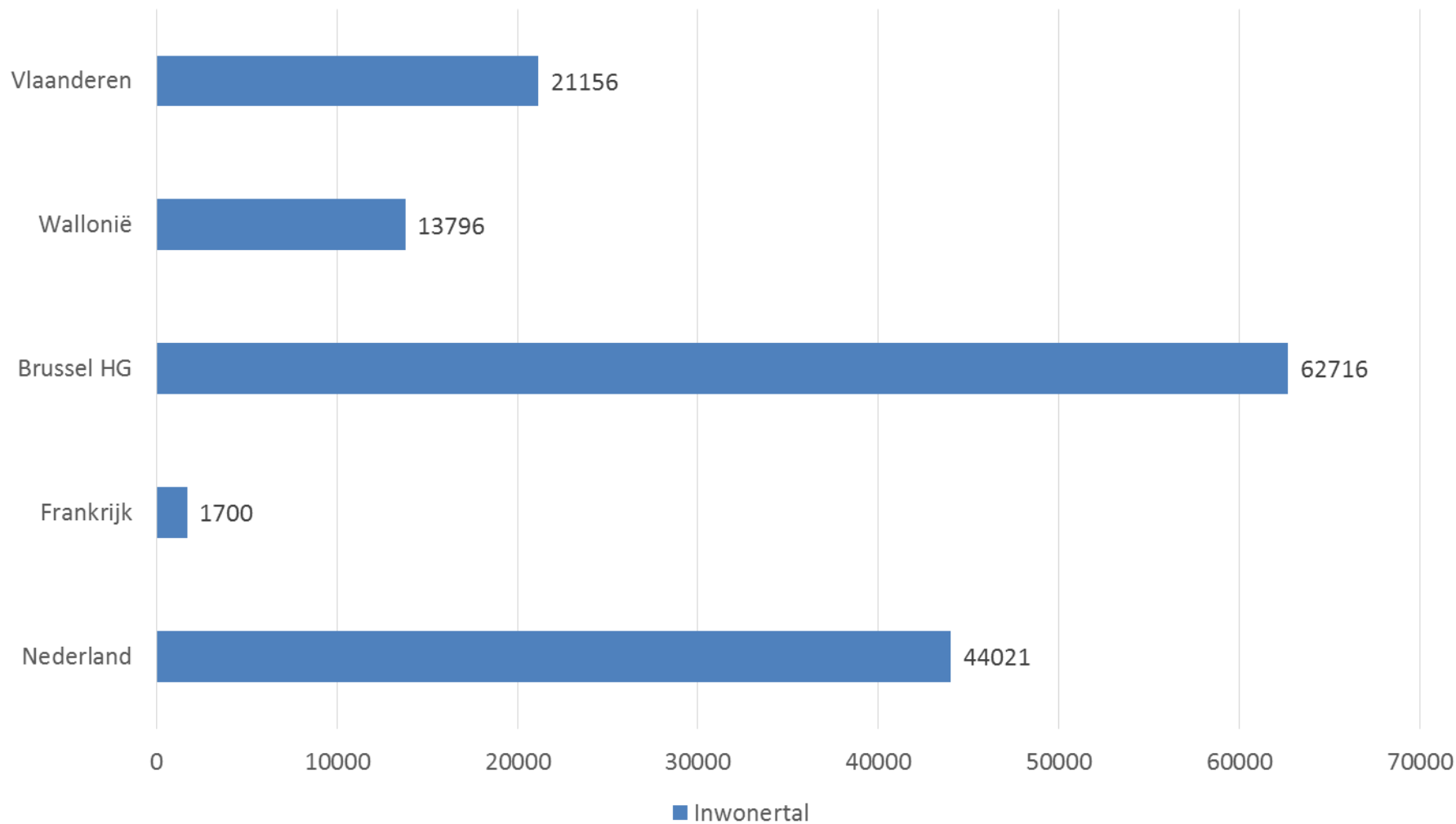

?

Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiing
- **Schaalproblemen**
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

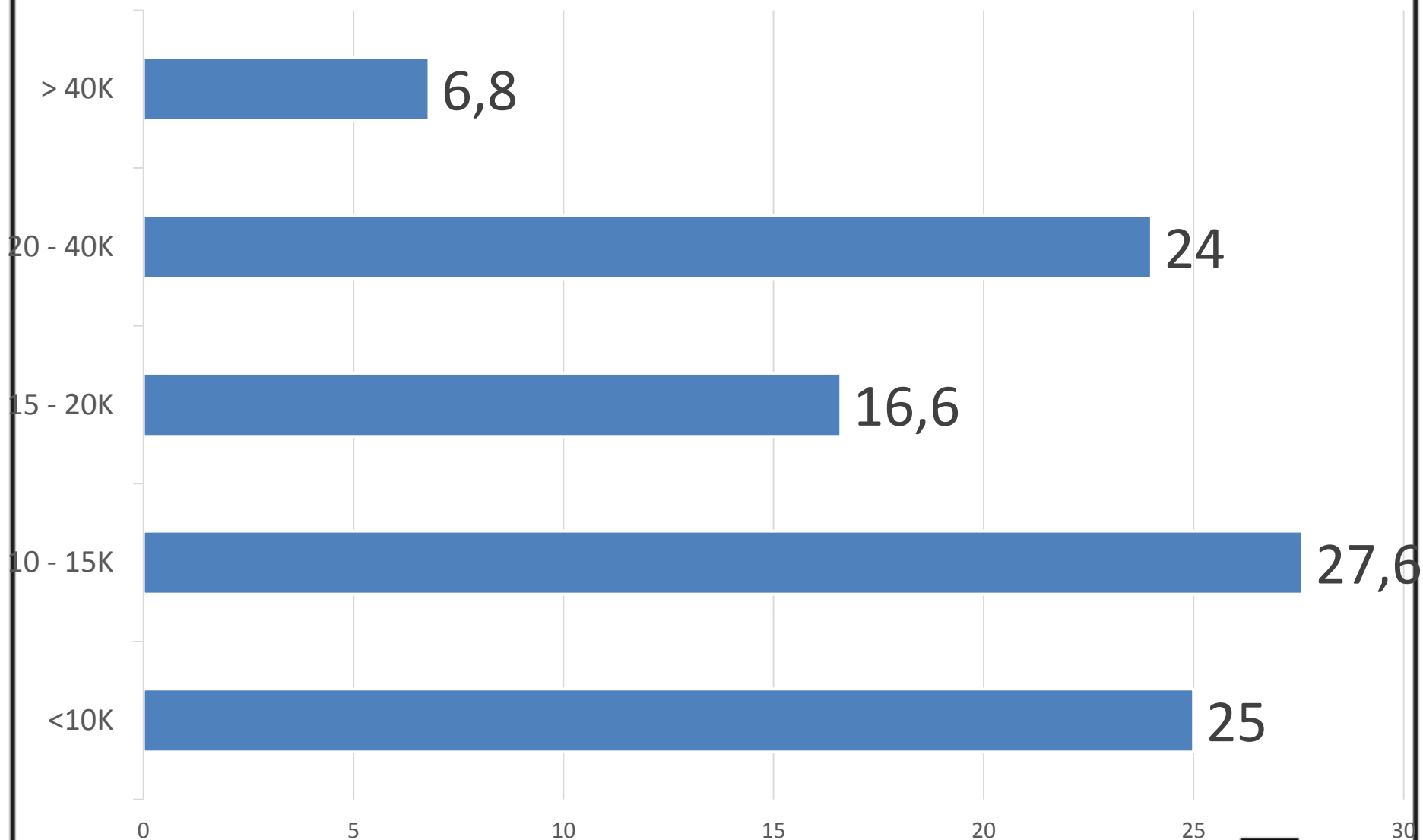
Gemiddelde aantal inwoners

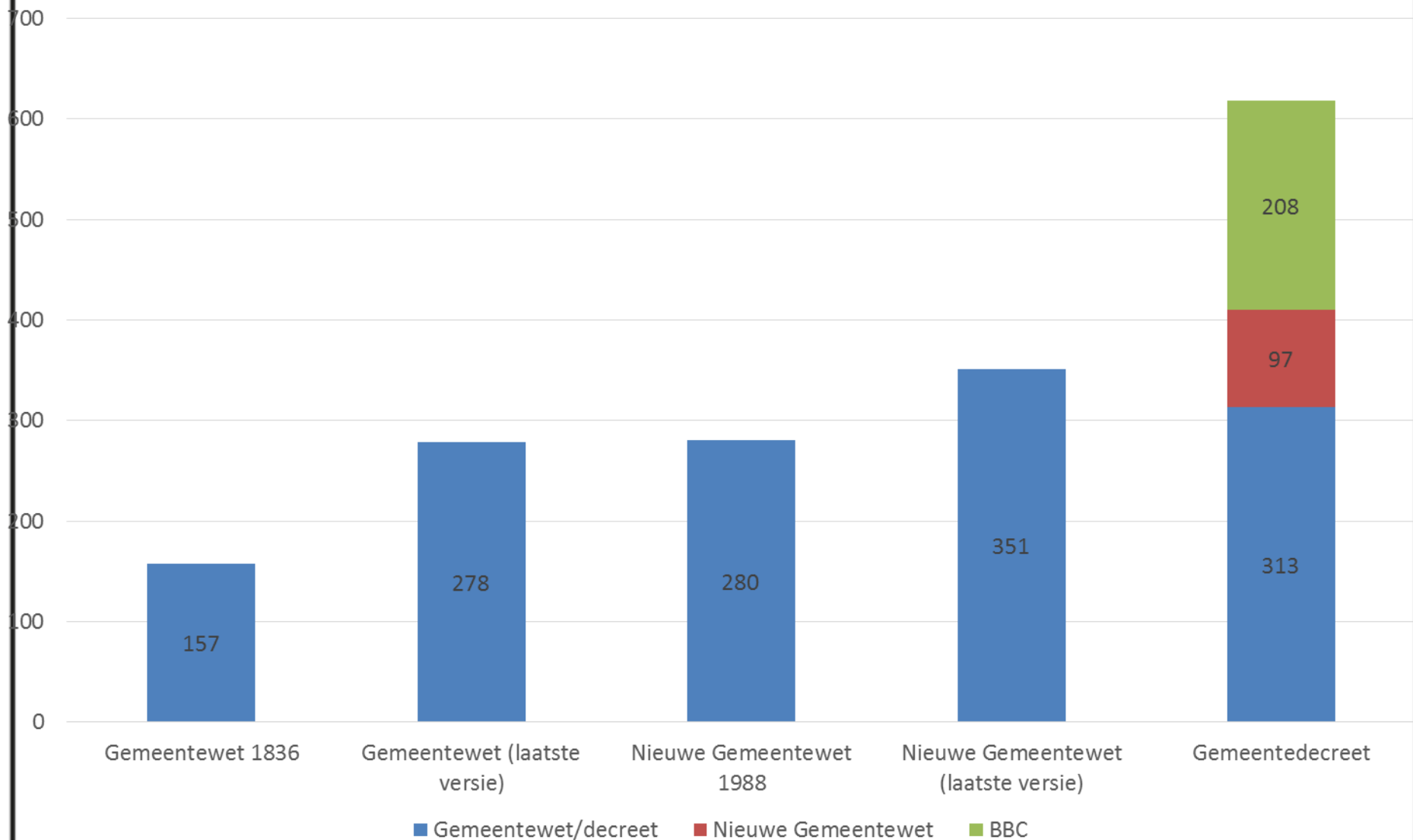
UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

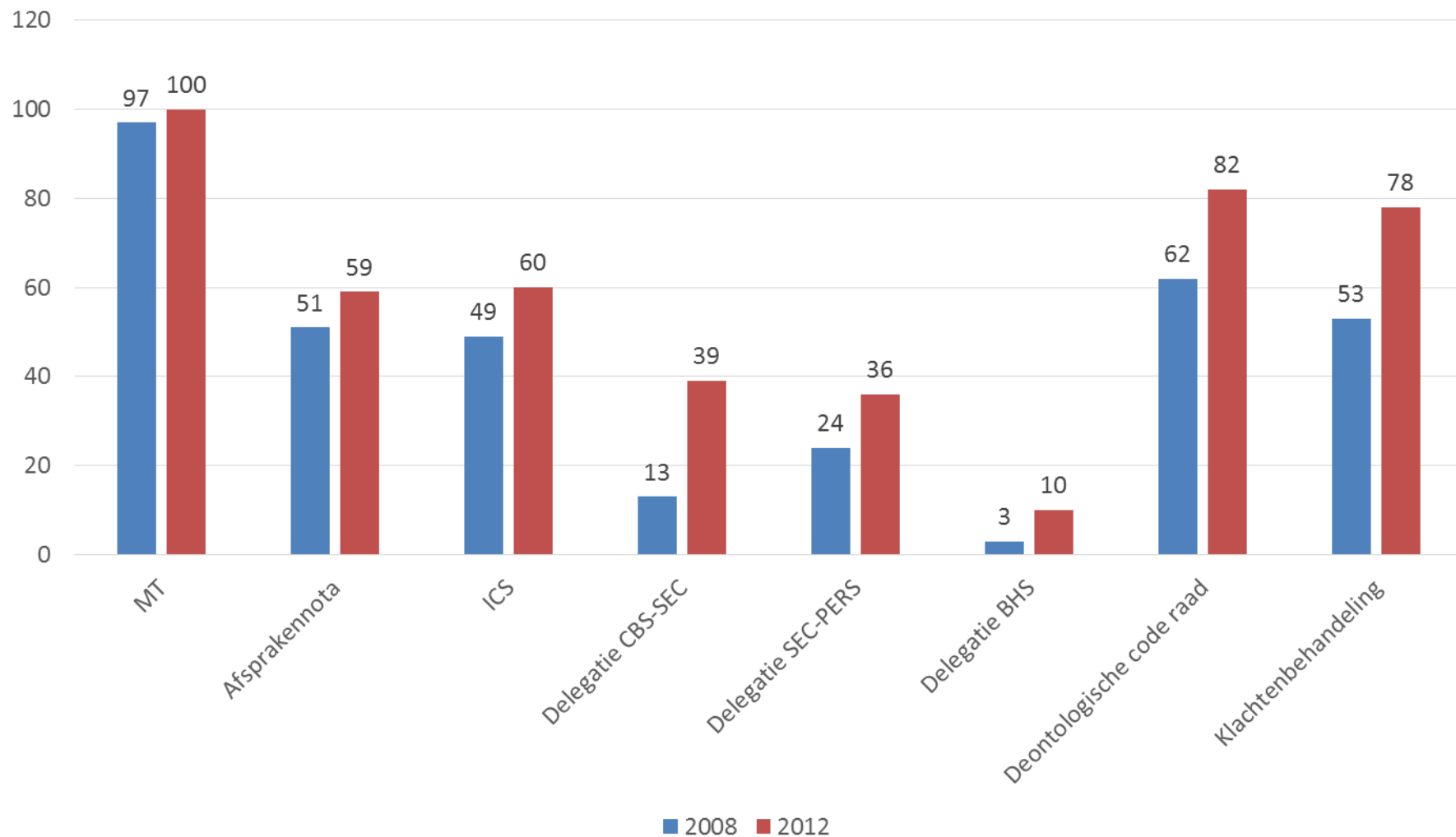
Spreiding inwonertal Vlaamse gemeenten

Evolutie volume artikels organieke regelgeving

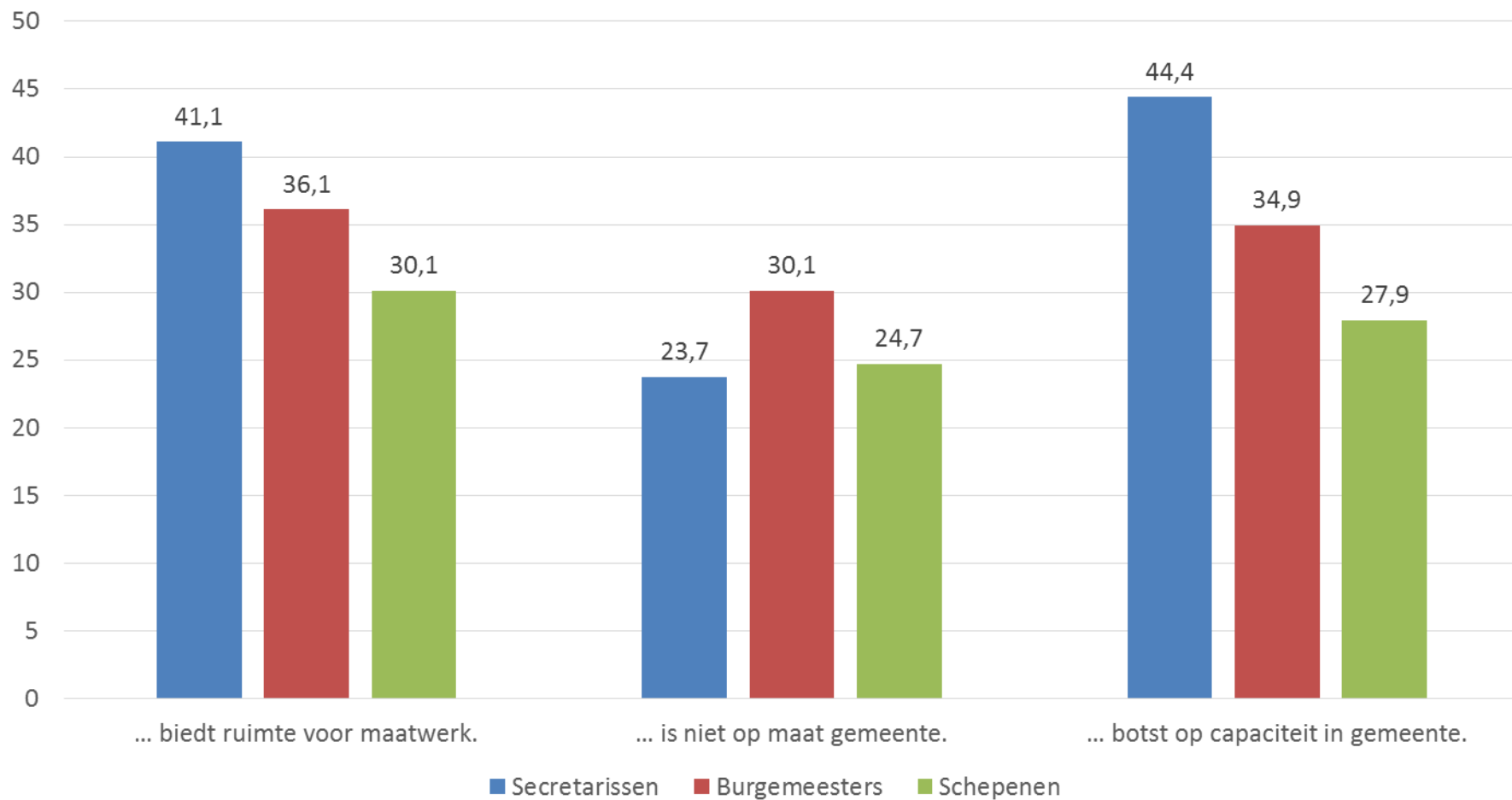

Implementatie regelgeving: tijdelijke kloof?

Maatwerk en capaciteit

Het Gemeentedecreet

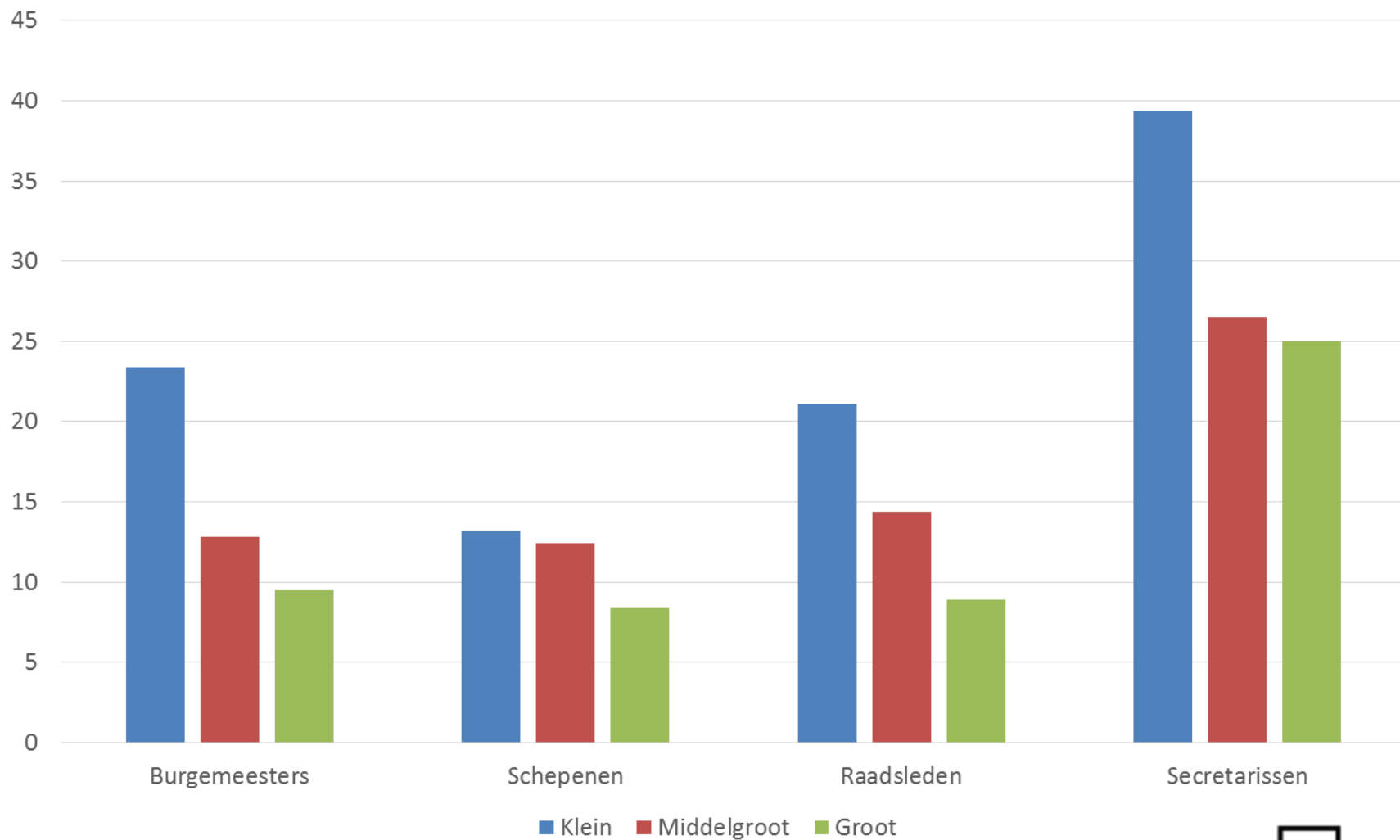

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Schaalprobleem

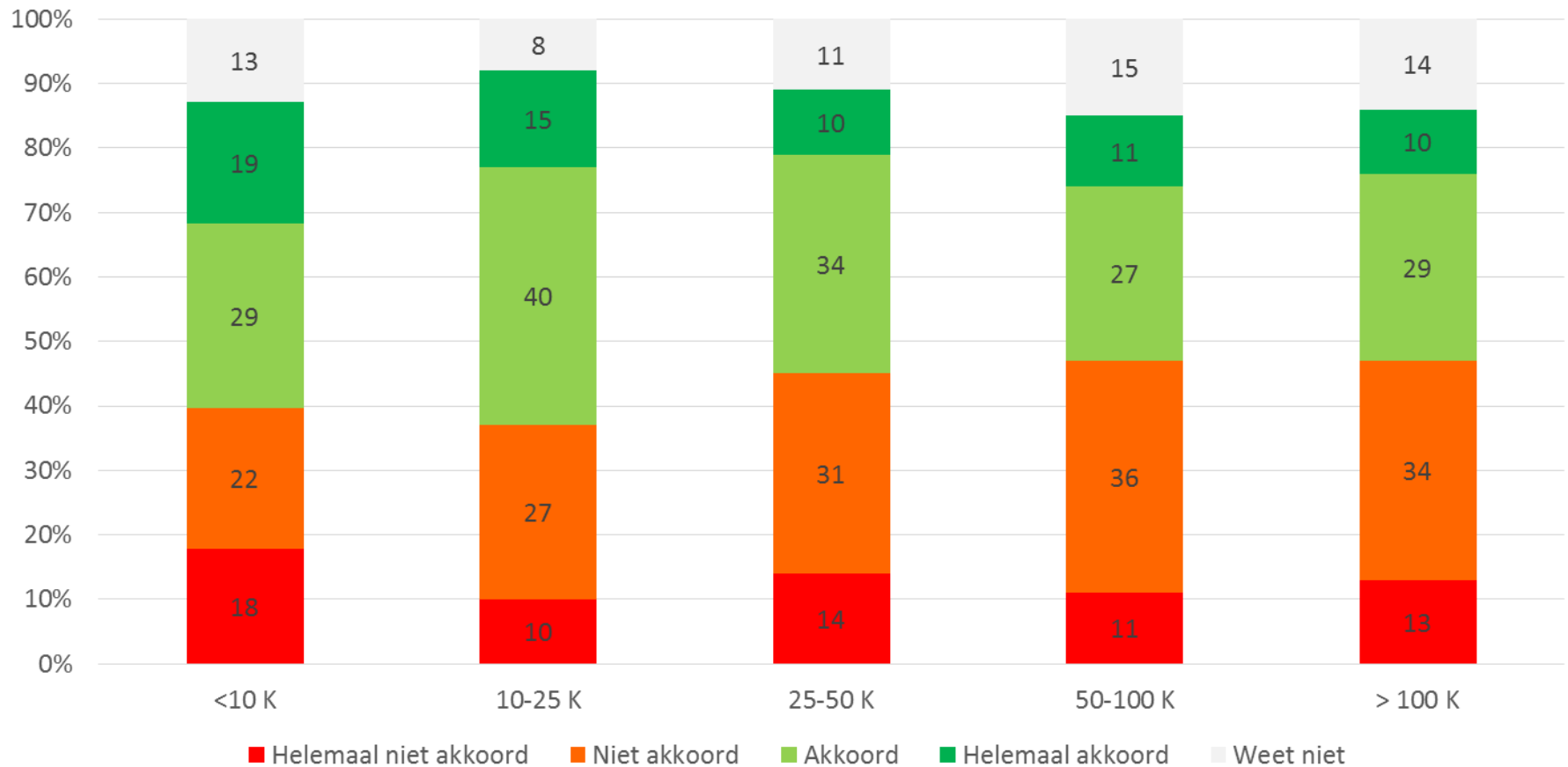
SMJP: te ingewikkeld voor mijn gemeente

Vanuit burgerperspectief

vrt NWS

“Ik zou er geen probleem mee hebben als mijn gemeente zou samengaan met een andere gemeente”

Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiering
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

Nieuwe uitdagingen

- Digitalisering
- Verkleuring
- Vergrijzing
- Climate change
- Ontvolking

Inhoud

- Verandering maatschappelijke context
- Afzwakking hiërarchie /proliferatie netwerken
- Verticale en horizontale uitwaaiering
- Schaalproblemen
- Nieuwe uitdagingen
- Pro / contra

Pro's & contra's

	Contra	Pro
Financieel effect	Meer uitgaven korte termijn	Korte termijn bonus lange termijn besparing
Bestuurskracht	Korte termijn: stabilisering	Lange termijn: winst bestuurskracht
Ambtelijke capaciteit	Korte termijn: Transactiekosten	Lange termijn: Capaciteitsverhoging
Dienstverlening	+ / -	Digitalisering
Identificatie burgers	Verzwakt	Mobiliteit/irrelevant
Afstand burger-bestuurder	Vergroot	Andere inhoud
Politieke strategieën	Gerrymandering	Volatiliteit kiezerskorps
Partijpolitiek	Versterking partijpolitiek	Versterking inhoud debat
Centrale/lokale verhoudingen	Versterken bestuurlijk cliëntelisme	Afremmen Vlaamse centralisering

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

Presentatie

➤ Het verloop van een fusieproces

Drs. Keunen S. , UHasselt

Het verloop van een fusieproces

Stef Keunen
Assistent bestuursrecht

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Situering

- Verplichte fusie (1975)
- Gemeentedecreet: art. 297 (2007)
 - 2010 stimulerend kader
- Vlaams Regeerakkoord 2014-2019
- Fusiedecreet (2016)
- Decreet lokaal bestuur (?)

Stimuleringsbeleid

Autonome gemeente A en B (2013-2018)

<i>Gemeente</i>	<i>Inwoners</i>	<i>Burgemeester</i>	<i>Schepenen</i>	<i>Gemeenteraadsleden</i>	<i>Totaal</i>
A	13.000	1	5	23	29
B	10.000	1	5	21	27
(A + B)	23.000	2	10	44	56

Fusiegemeente AB (2019-2024)

<i>Bestuursperiode</i>	<i>Inwoners</i>	<i>Burgemeester</i>	<i>Schepenen</i>	<i>Gemeenteraadsleden</i>	<i>Totaal</i>
2019-2024	23.000	1	5 + eventueel 2	27	35
2025-2030	Idem	1	5 + eventueel 1	27	34
2031-2036	Idem	1	5	27	33

Gevolgen: 23 politieke mandaten minder

Toepassingsgebied Fusiedecreet

- Vrije keuze van fusiepartner
- Aan elkaar grenzen
- Provincie overschrijdend
- Fusie en opsplitsing in één beweging
- Gemeenten met taalfaciliteiten uitgesloten

Tijdslijn voortraject

VOORTRAJECT

- Politiek aftasten
- Zoektocht naar partner
- Vertrouwelijk

GEZAMENLIJK VOORTRAJECT

- Vastklikken partnerschap
- Oprichten gezamenlijke stuurgroep
- Verder opbouwen intern draagvlak (CBS, GR, fracties, ...)
- Voorbereiden communicatiestrategie
- Vaak ook nog achter gesloten deuren

PUBLIEK VOORTRAJECT

- **Communicatie:** folder/website, persconferentie, personeelsvergadering, hoorzittingen burgers
- Opstart **vooronderzoek** ter voorbereiding principiële goedkeuring (is fusie te overwegen optie?)
- Beantwoorden vragen burgers/bedrijven/middenveld

Bron: ABB

OPSTART FORMEEL FUSIETRAJECT

Vanaf **principiële beslissing:**

- Aanstelling coördinatoren
- Mogelijkheid beheersovereenkomst (beroep doen op elkaars personeel)
- Afstemmen en optimaliseren van alle aspecten van lokaal beleid
- Werkgroepen aangestuurd door stuurgroep
- Draaiboek biedt ondersteuning

LOPENDE ZAKEN

Vanaf **gezamenlijk voorstel:**

- Ten laatste 31/12/2017
- Lopende zaken
- Naam en grenzen nieuwe gemeente
- Voorbereiding van de (implementatie van de) fusie

VERKIEZINGEN

Vanaf **samenvoegingsdecreet:**

- Voorzien ten laatste zomer 2018
- Schuldovername
- Voorbereiding verkiezingen

Bron: ABB

Begeleidende maatregelen en aandachtspunten

- Overgangsperiode besluiten
 - Uitzondering: belastingen en retributies
- Personeel
- Samenwerkingsverbanden
 - Quid decreet lokaal bestuur?
- Politiezone, brandweerzone, zorgverleningszone

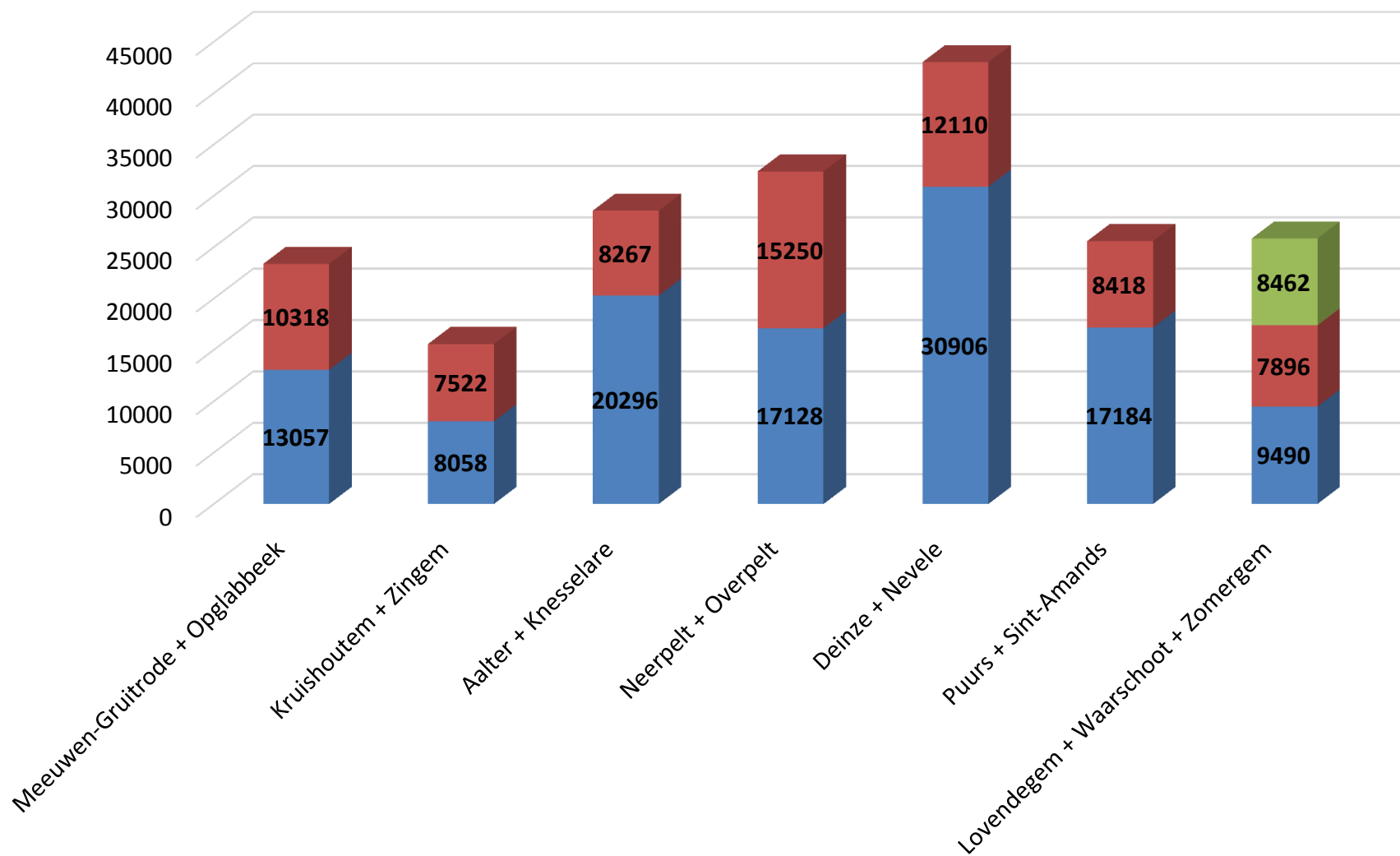

	Fusies 1975	↔	Fusiedecreet
Karakter van de fusie	Verplicht		Vrijwillig
Motieven voor fusies	Gewijzigd en uitgebreid takenpakket		Bestuurskracht
Juridische procedure	Bekrachtigingswet KB		Samenvoegingsdecreet
Lopende zaken	Geen periode voorzien		Periode vanaf aanname gezamenlijk voorstel tot samenvoeging eigenlijke gemeente
Overgangsperiode	Bestaande reglementen blijven van toepassing, uitz. gemeentebelastingen		Idem
Politieke mandaten	Algemene verhoging aantal schepenen en gemeenteraadsleden (ongeacht fusie)		Tijdelijk groter aantal schepenen
Personeel	Geen ontslagen		Geen ontslagen
Fusiebonus	Consolidatielening tot zuivering deficits		Schuldovername + waarborgregeling GF

Fusiecijfers in de praktijk

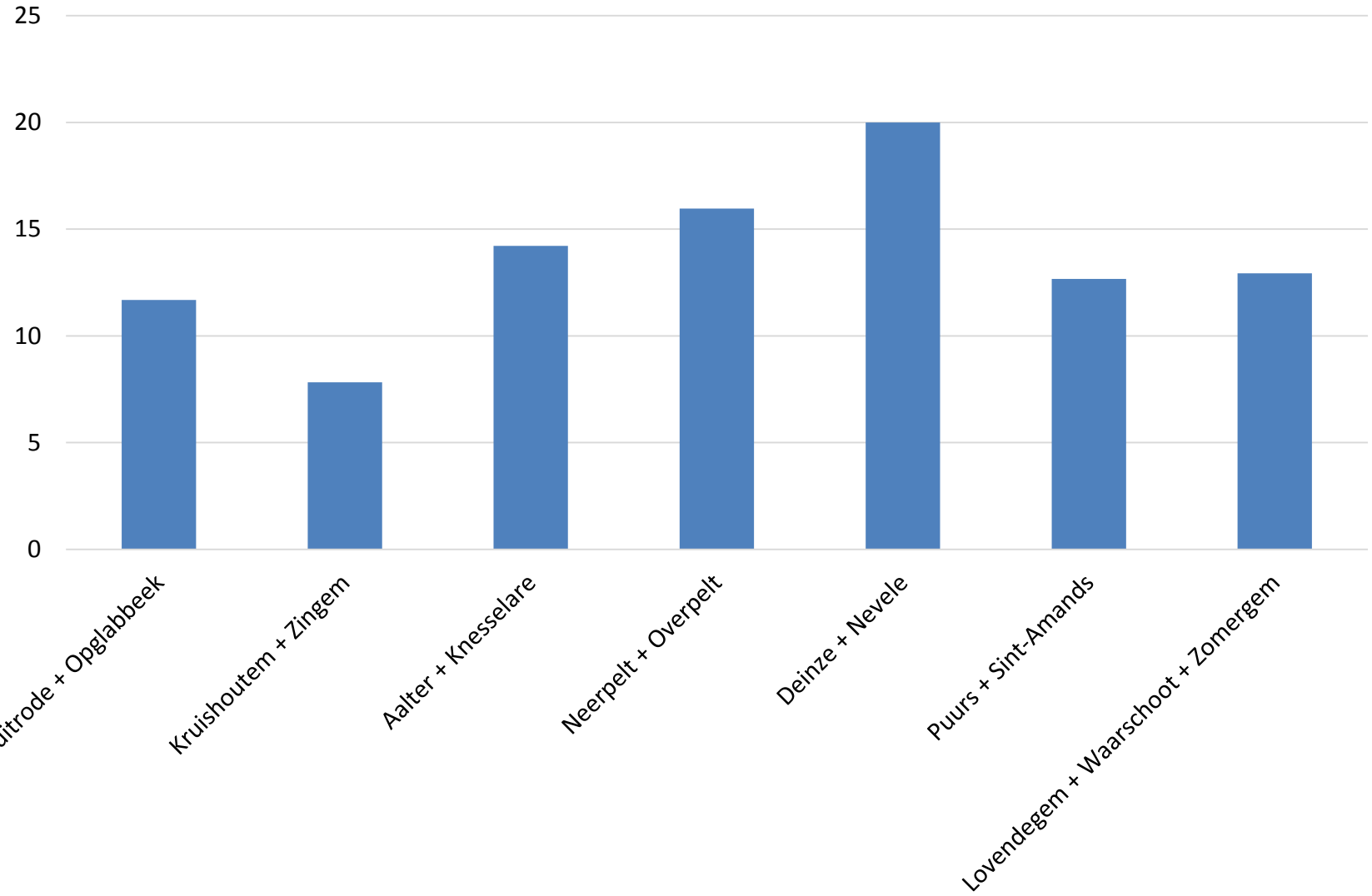
Aantal inwoners/gemeente

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Fusiebonus per gemeente

UHASSELT

KNOWLEDGE IN ACTION

Evolutie aantal gemeenten

	1975	2017
Vlaanderen	308	308
Nederland	842	388
Frankrijk	36.400	35.416
Denemarken	275	98

Na fusie: 300 Vlaamse gemeenten

Impact geplande fusies op aantal gemeenten per inwonersklasse

Inwonersklasse	Toestand 1.1.2017		Toestand 1.1.2019 (zeven geplande fusies)	
	Aantal gemeenten	Gemeenten met fusieplannen	Aantal gemeenten	Fusiegemeenten
0-5000	12	--	12	--
5001-10.000	65	Knesselare Kruishoutem Lovendegem Sint-Amands Waarschoot Zingem Zomergem	58 -7	--
10.001-15.000	85	Meeuwen-Gruitrode Nevele Opglabbeek	82 -3	--
15.001-20.000	51	Neerpelt Overpelt Puurs	49 -3+1=-2	Kruishoutem/Zingem
20.001-30.000	47	Aalter	50 -1+4=+3	Aalter/Knesselare Lovendegem/Waarschoot/Zomergem Meeuwen-Gruitrode/Opglabbeek Puurs/Sint-Amands
30.001-50.000	36	Deinze	37 -1+2=+1	Deinze/Nevele Neerpelt/Overpelt
50.001-100.000	8	--	8	--
>100.000	4	--	4	--
Totaal	308		300 (-8)	
Gemiddeld aantal inwoners/gemeente	21.156		21.720	
Mediaaninwoners per gemeente	14.488		14.804	

Blik op de toekomst: gedwongen huwelijk?

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

Presentatie

➤ Lokaal bestuur op schaal

Prof. Dr. De Rynck F. , UGent

Lokaal bestuur op schaal

Filip De Rynck, Universiteit Gent

SCHAAL VAN HET LOKAAL BESTUUR

Twee belangrijke invalshoeken

- 1. Bestuurskracht : fusie versus intergemeentelijke samenwerking**
- 2. Opbouw van bestuurlijk Vlaanderen: het lokale niveau als onderdeel van het politieke systeem, gericht op maatschappelijke problematieken**

BESTUURSKRACHT

Een normatieve kwestie: waartoe moet het lokaal bestuur dienen?

De verdoken inefficiëntie van kleine lokale besturen

HET NORMATIEVE DEBAT

Wat verwachten we van lokale besturen?

Schaal heeft geen belang als we niets verwachten (zie Frankrijk: 75% van de gemeenten heeft minder dan 1.000 inwoners)

Schaal heeft wel belang als we veel van de lokale besturen verwachten op het vlak van dienstverlening en beleidsvoering (zie Denemarken, hervorming 2007, zie Nederland)

Schaal heeft belang als lokale besturen ertoe doen: substantiële verschillen doorheen Europa

EEN VOORTDURENDE AFWEGING

Efficiëntie en prestaties (systeem capaciteit)

versus

Democratische controle en impact (burgereffectiviteit)

- “ No single type or size of units is optimal for achieving the twin goals of citizen effectiveness and system capacity” (Dahl and Tufte, 1973)**
- “ A citizen could be maximally effective in a system of minimal capacity ... or minimally effective in a system of maximal capacity” (Dahl and Tufte, 1973)**
- “ Size is irrelevant to many aspects of functional effectiveness and democracy” (Newton, 1982)**

DOET WETENSCHAP ERTOE?

Sociale wetenschappen zullen nooit het antwoord kunnen geven: er staan te veel variabelen op het spel, er zijn te veel (verborgen) waarden in het debat, de methodologische validiteit wordt steeds in vraag gesteld

+

Hervormingen uit het verleden beïnvloeden de impact van nieuwe veranderingen

Het management van veranderingen beïnvloedt de resultaten van het onderzoek

Impact van het moment en van centraal beleid

Effecten van derde variabelen (bijv: het aantal pendelaars – 40 % van de bevraagde burgers)

COMPROMIS³

“Analyses of economies of scale typically show that the relation between size and cost efficiency varies from one type of service to another” (Denters ea, 2014)

Afweging:

- 1. Tussen democratie en efficiëntie**
- 2. Tussen verschillende sets van criteria voor het meten van efficiëntie en schaalvoordelen**
- 3. Tussen verschillende sets van criteria voor het meten van democratie**

Bestuurlijke hervormingen gerelateerd aan schaal

- 1. Centralisatie van lokale bevoegdheden**
- 2. Differentiatie: aanpassing van taken aan de schaal van het lokaal bestuur**
- 3. Vrijwillige samenwerking tussen lokale overheden (eventueel met centrale incentives)**
- 4. Top – down opgelegde samenwerking**
- 5. Creatie van een nieuwe bovenlokale bestuurslaag (Kreise in Duitsland; Communautés in Frankrijk)**
- 6. Fusies tussen lokale besturen (verschillende strategieën: top – down, mix van top – down en bottom – up; bottom-up)**
- 7. Programmagerichte arrangementen gebaseerd op intergemeentelijke en publiek – private samenwerking**

SAMENWERKING OF FUSIE?

Samenwerking is gebaseerd op een win-win situatie en kan helpen om bestuurlijke problemen op te lossen (schaalvoordelen voor bepaalde vormen van dienstverlening en back office)

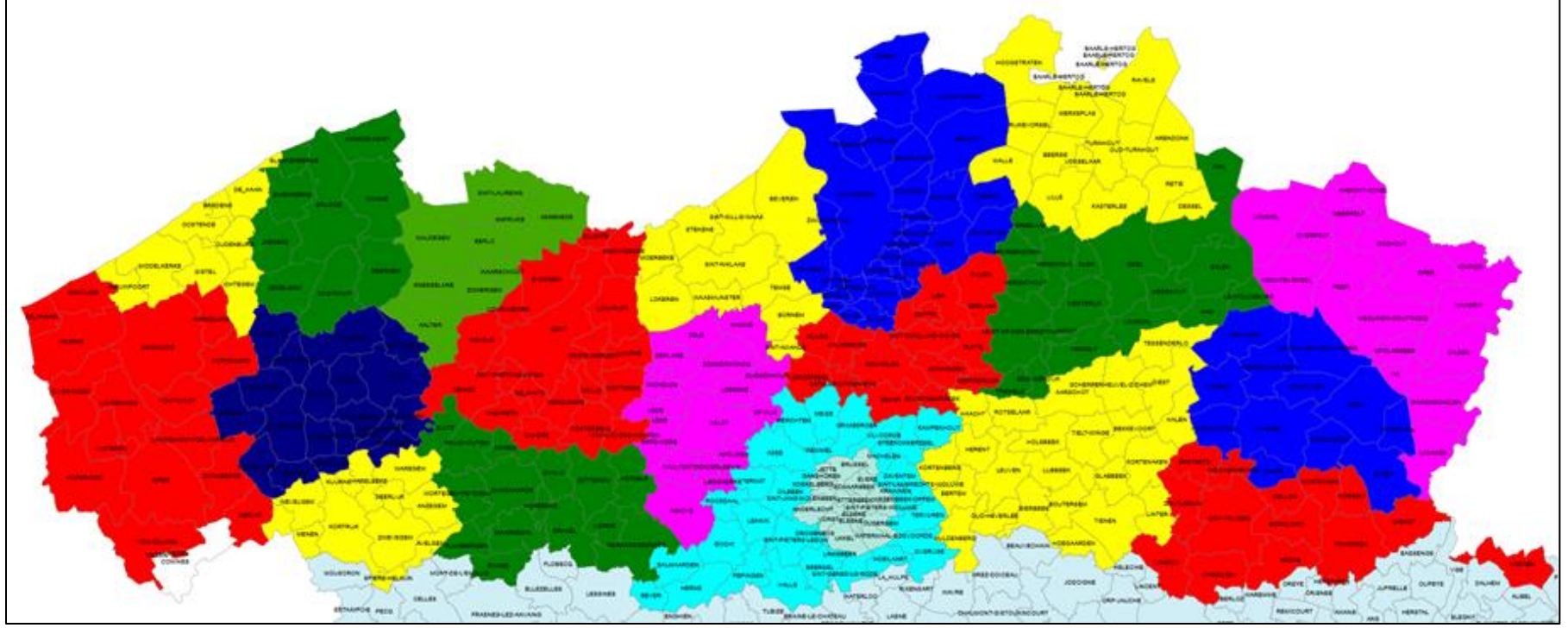
Overheadkosten van samenwerking zijn vaak aanzienlijk en verborgen

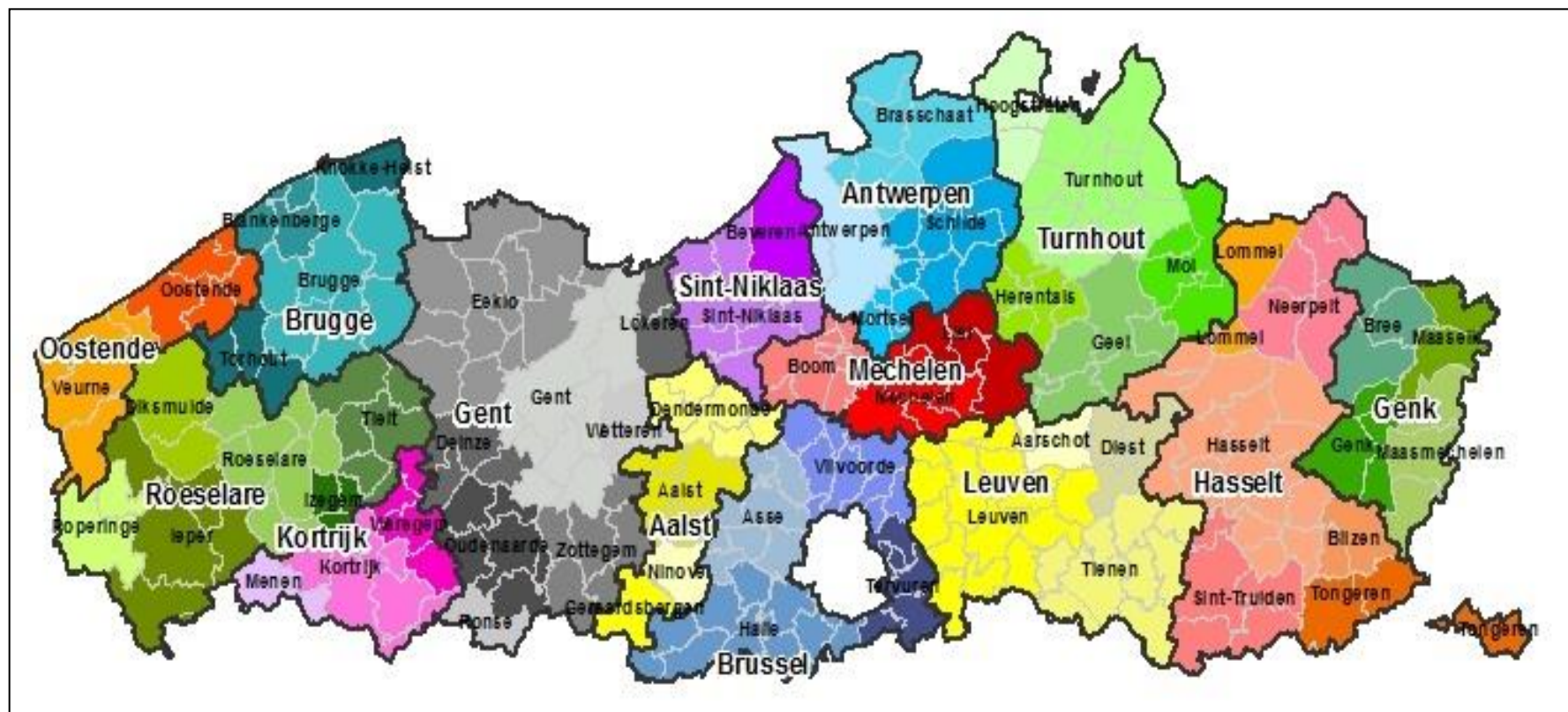
Samenwerking is vaak suboptimaal = het resultaat van compromissen

Herverdelingsproblemen, het politieke hart van complexe lokale kwesties, kunnen niet opgelost worden met vrijwillige samenwerking

“ Een stadsregionale benadering is noodzakelijk om tot een betere afstemming te komen tussen ruimtelijke uitdagingen en het mobiliteitsvraagstuk. De stadsregio is immers het schaalniveau waarbinnen het grootste deel van onze dagelijkse activiteiten zich vandaag afspelen “

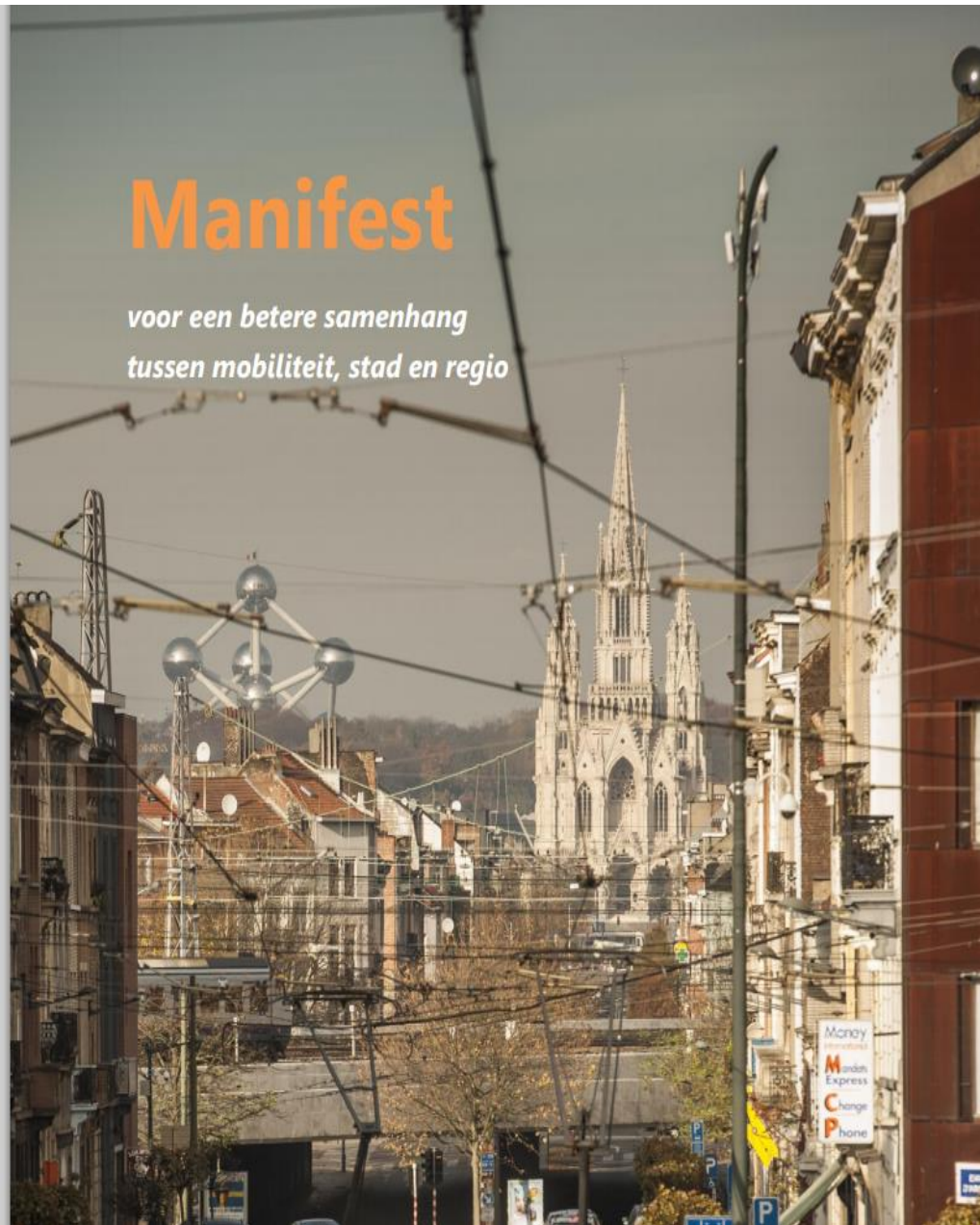
(Manifest voor een betere samenhang tussen mobiliteit, stad en regio. VRP, 2015)

Manifest

*voor een betere samenhang
tussen mobiliteit, stad en regio*

- “ Vooral moet ingezet worden op assen die de voorstad met de stad verbinden, maar zeer zeker ook op links tussen de verschillende voorstedelijke centra” (VRP, 2015)**
- “ Er moet dus een aanbod ontwikkeld worden dat het beste past bij het ruimtelijk patroon en de ontwikkelingsdynamiek van elke afzonderlijke regio” (VRP, 2015)**

“ dan moet op andere plaatsen een restrictief beleid gevoerd worden. Binnen het grondgebied van een gemeente, maar ook over de gemeentegrenzen heen, is meer aansturing en samenwerking nodig om groei compacter te organiseren en beter afgestemd te krijgen op de potenties van de plek (inclusief verhandelbare bouwrechten en stedelijke ruilverkaveling) “

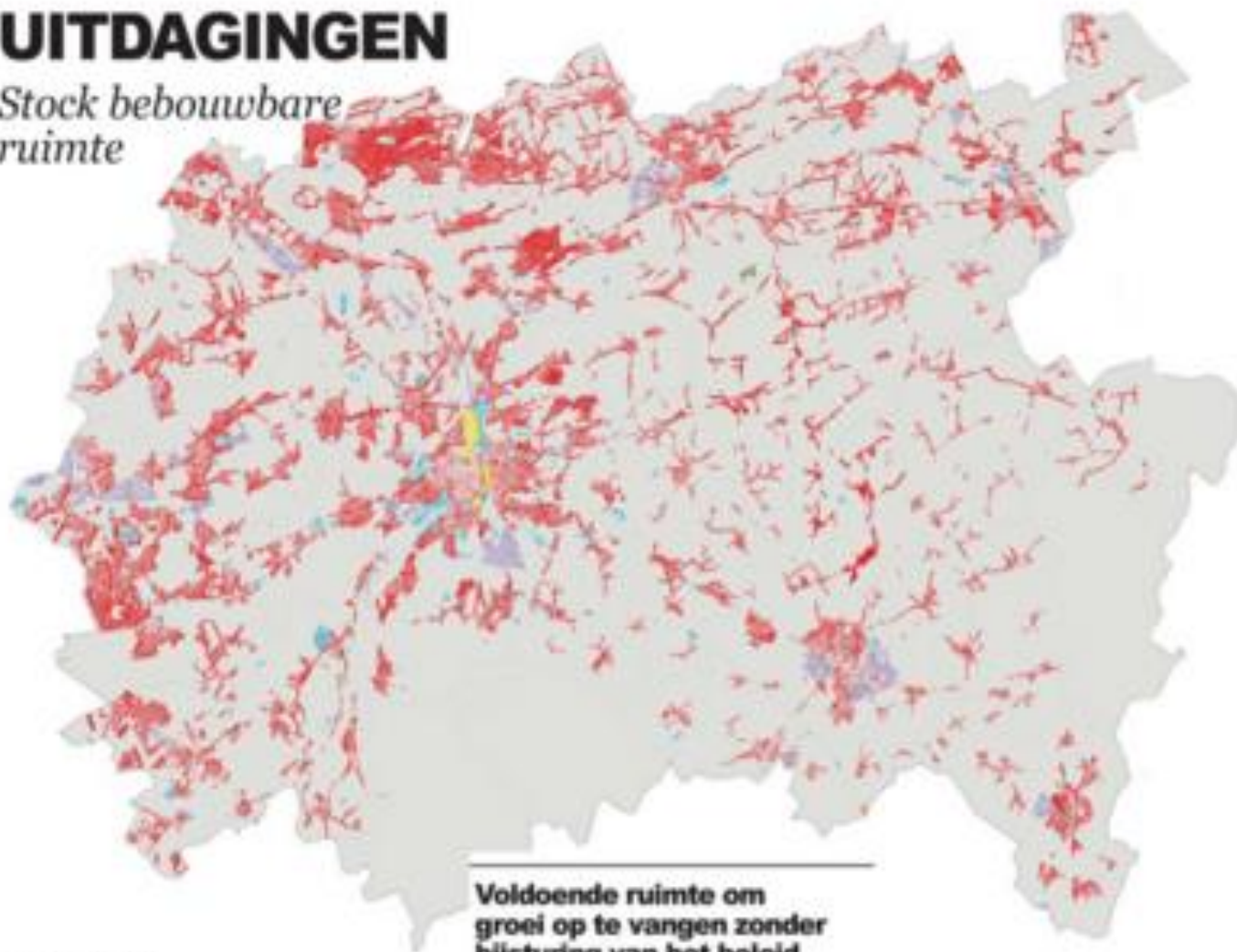
(VRP, 2015)

**“ mobiliteits- en infrastructuurbeleid dienen een centrale
functie te krijgen in de algemene (stads)regionale
ontwikkeling... Er is een absolute nood aan een koppeling
van programma's “**

(VRP, 2015)

UITDAGINGEN

Stock bebouwbare ruimte

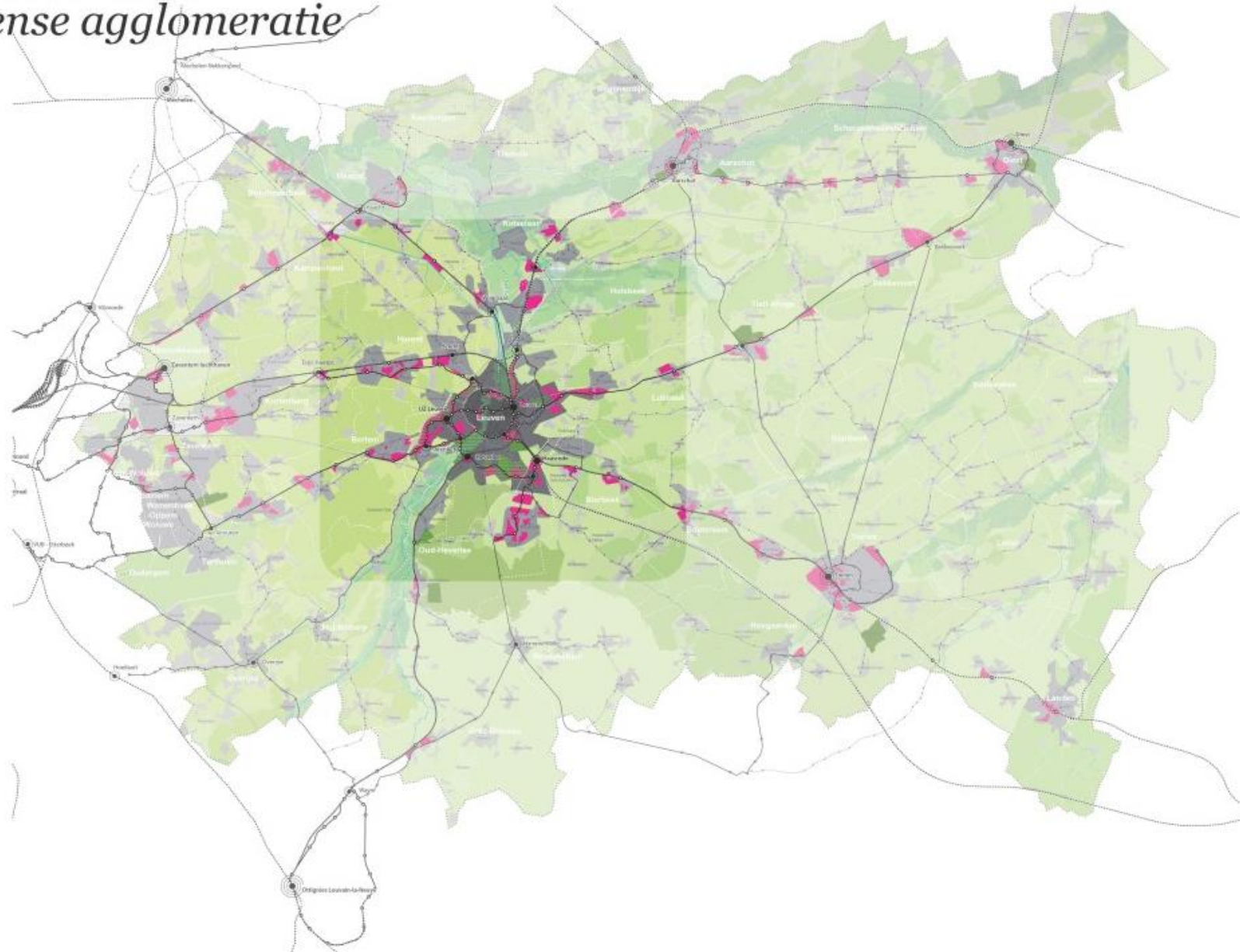

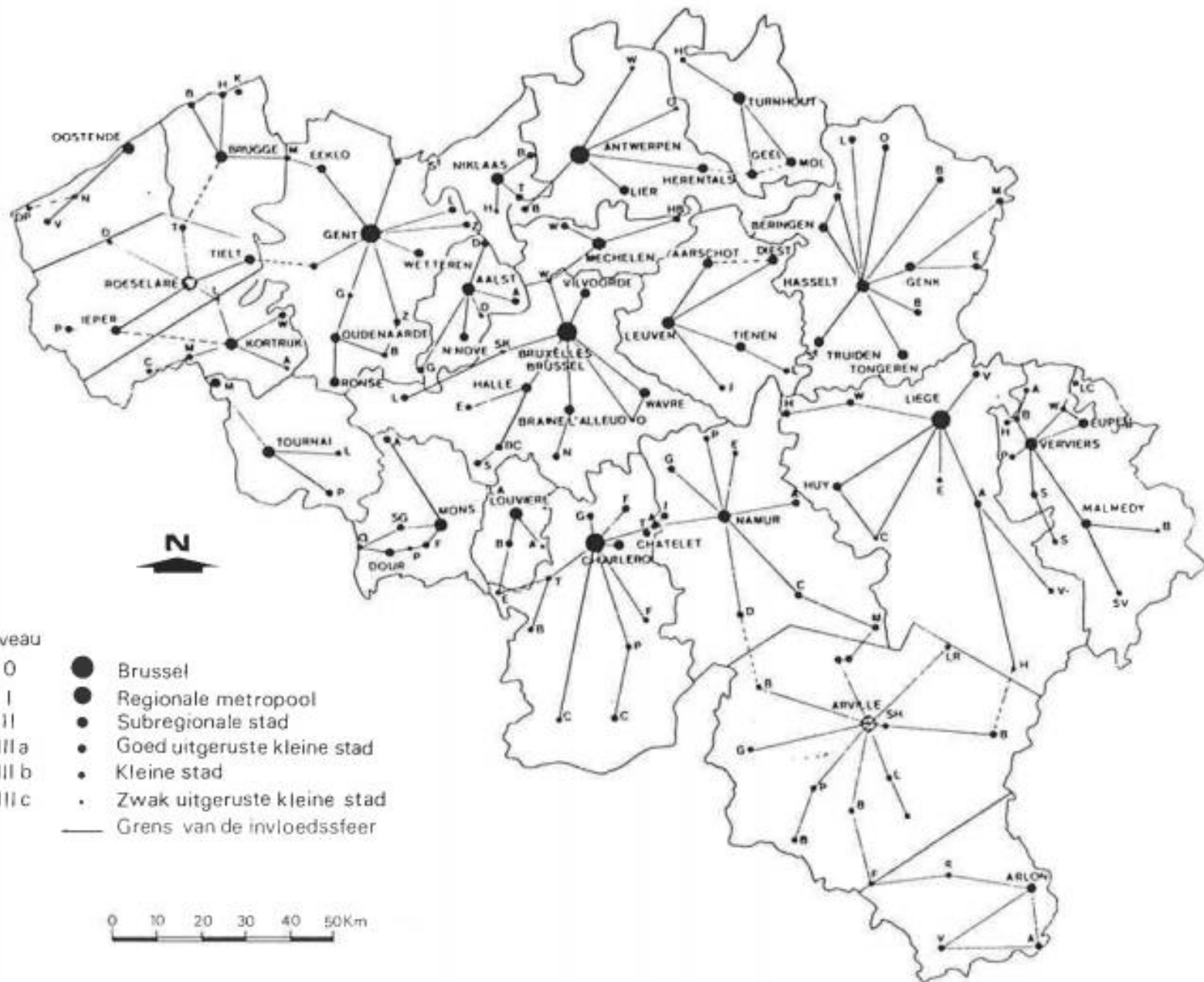
**Voldoende ruimte om
groei op te vangen zonder
bijsturing van het beleid**

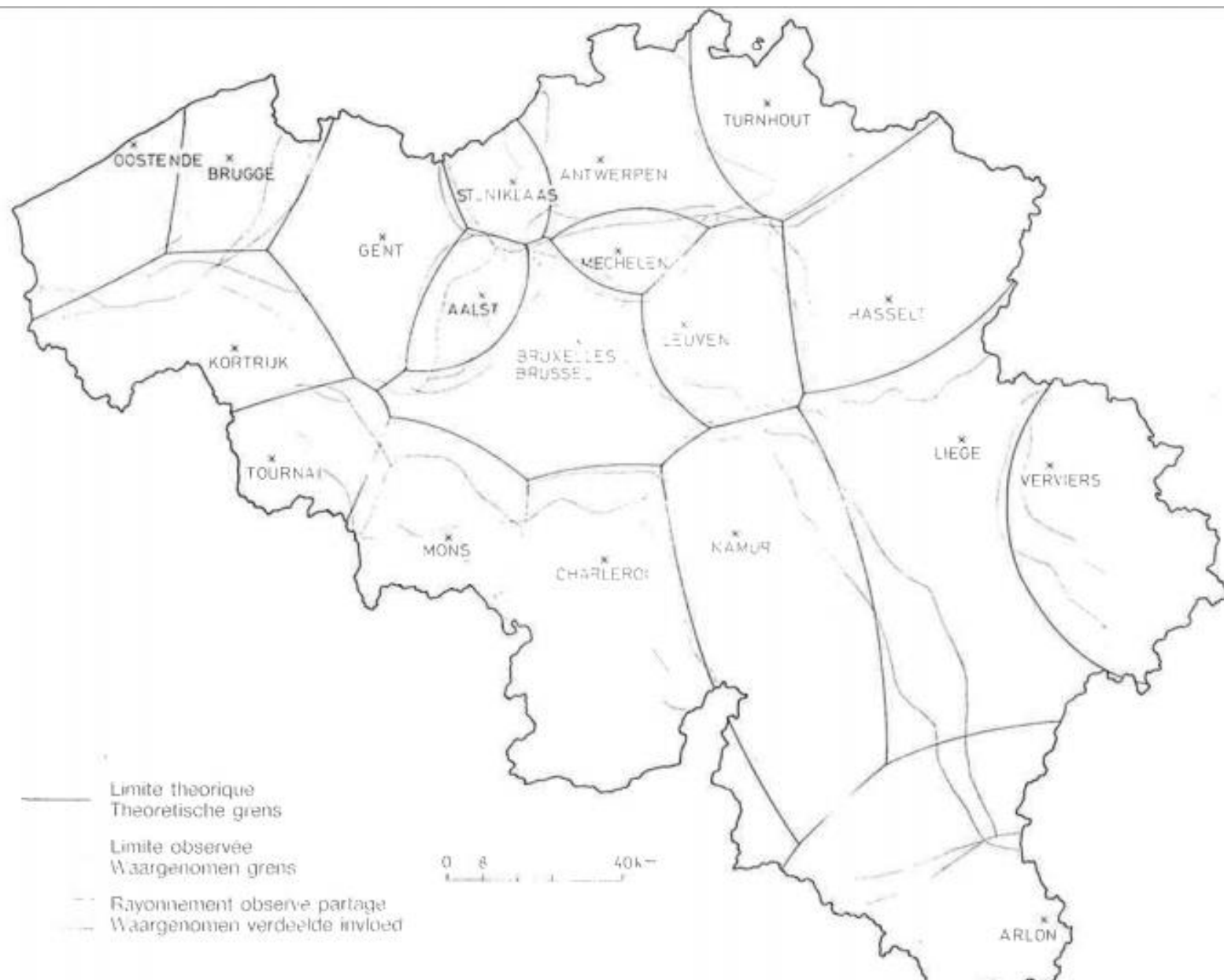
BRON: Gewestplan

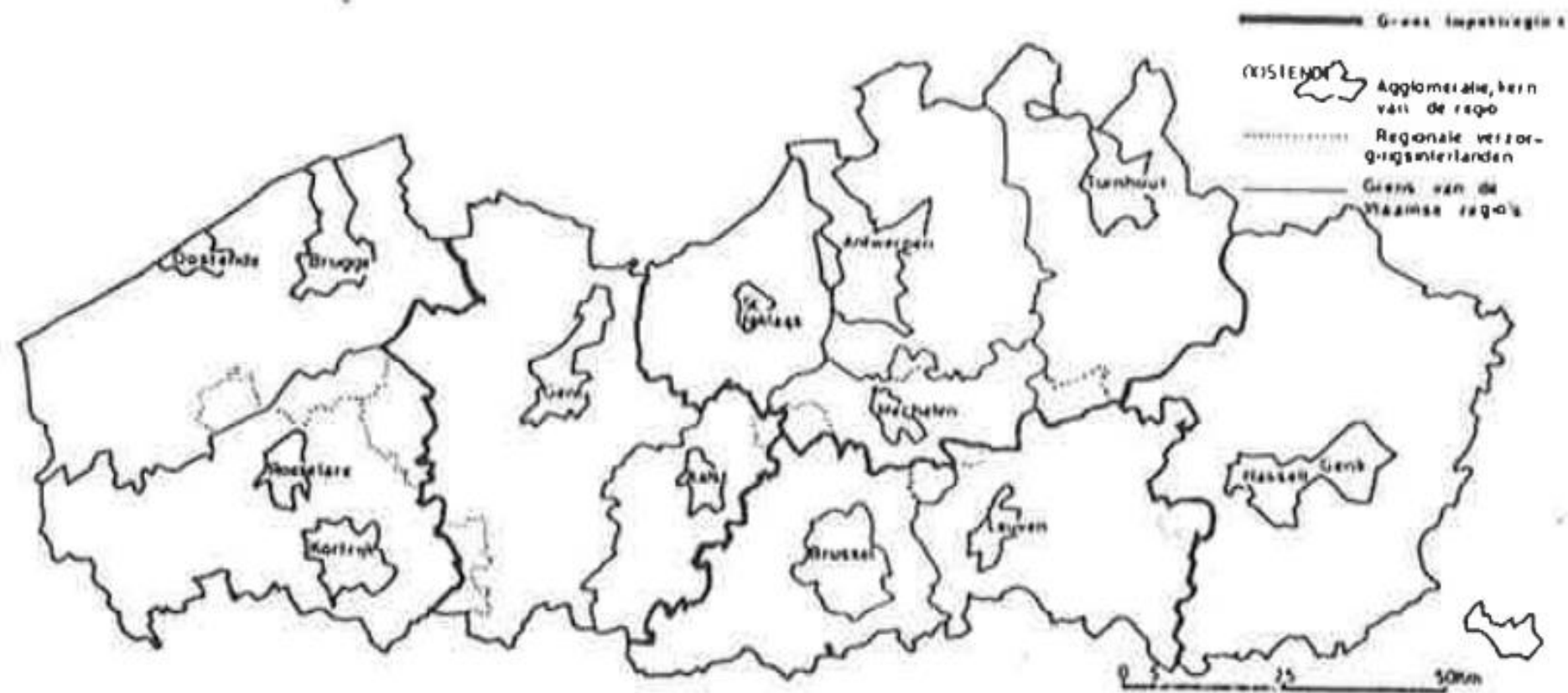
STEDELIJKE STRUCTUUR

Leuvense agglomeratie

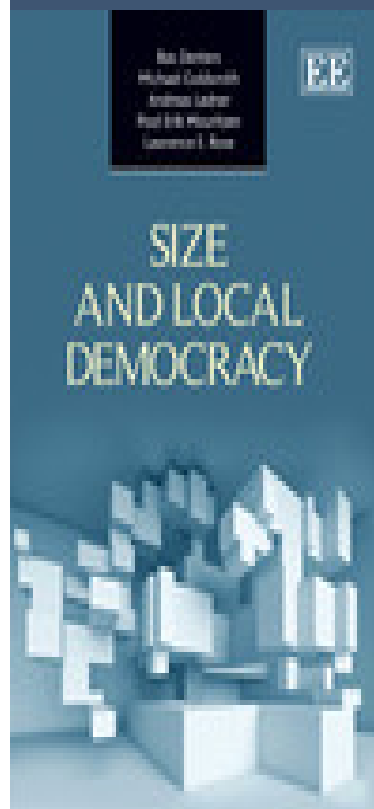

————— Grenzen Subgewesten
 - - - - - Aangepaste Gepolariseerde Hinterlanden

0 5 25 50 km

Bron: Gazel van Antwerpen 21 Januari 1978

Size and Local Democracy

Bas Denters, Michael Goldsmith, Andreas Ladner, Poul Erik Mouritzen and Lawrence E. Rose

How large should local governments be, and what are the implications of changing the scale of local governments for the quality of local democracy? These questions have stood at the centre of debates among scholars and public sector reformers alike from antiquity to the present. This monograph offers the first systematic cross-national investigation of these questions using empirical evidence gathered specifically for this purpose. Results provide insights that offer important touchstones for reform activities and academic research efforts in many countries.

OMVANG EN LOKALE DEMOCRATIE

- “ The effects of size on the cost efficiency of producing particular collective goods ... Is largely ignored in this book ...” (Denters ea, 2014)**
- “ Sometimes it is also argued that increasing size will allow for economies of scale. As already indicated, we do not deal with any possible size effects related to this topic” (Denters ea, 2014)**

OMVANG EN LOKALE DEMOCRATIE

Heeft omvang een negatieve impact? (Lovely Lilliput)

- **Afnemende identificatie met de lokale gemeenschap en van sociale cohesie;**
- **Afnemende verantwoordelijkheid voor de eisen van burgers op het vlak van publieke goederen en diensten;**
- **Steeds meer steunen op hiërarchische en bureaucratische organisatiestructuren**

OMVANG EN LOKALE DEMOCRATIE

Heeft omvang een positieve impact?

- Een toenemend aantal en meer diversiteit in sociale en politieke organisaties;
- Een toenemende diversiteit van het middenveld;
- Meer competitie;
- Een meer levendig democratisch podium;
- Meer functionele differentie 'Reform Theory' (Ostrom, 1972)

OMVANG EN LOKALE DEMOCRATIE

Heeft omvang dan helemaal geen impact?

- **Geen effecten of effecten zijn niet gerelateerd aan omvang en hervormingen**
- **“These differences can be better explained by looking at the differences in their populations”**

DOET OMVANG ERTOE?

- “ although our conclusions about the magnitude of size effects are rather similar to those formulated by Newton ...**
- “ wherever we found (more or less) consistent democratic size effects in the four countries under study, these effects were negative rather than positive “ (Denters ea, 2014)**
- “ the effects of size variation are more sizeable in countries with more traditional systems of local government based on relatively small units ... In Denmark and the Netherlands previous processes of modernization may have diminished the impact of size over time “ (Mouritzen ea, 2009)**

PARTICIPATIE EN OMVANG

Meta – studie Van Houwelingen (2015)

“ Een negatieve relatie tussen de bevolkingsomvang van het lokaal bestuur en de lokale politieke participatie” (54)

Participatie = dan overwegend gelijk aan opkomst bij verkiezingen en dat ‘is een goede voorspeller voor andere vormen van politieke participatie’ (57)

Lidmaatschap van politieke partijen en activisme in politieke partijen is sterker gedaald dan in niet heringedeelde gemeenten (59)

Besluit: meer bestuurskracht leidt tot minder politieke participatie

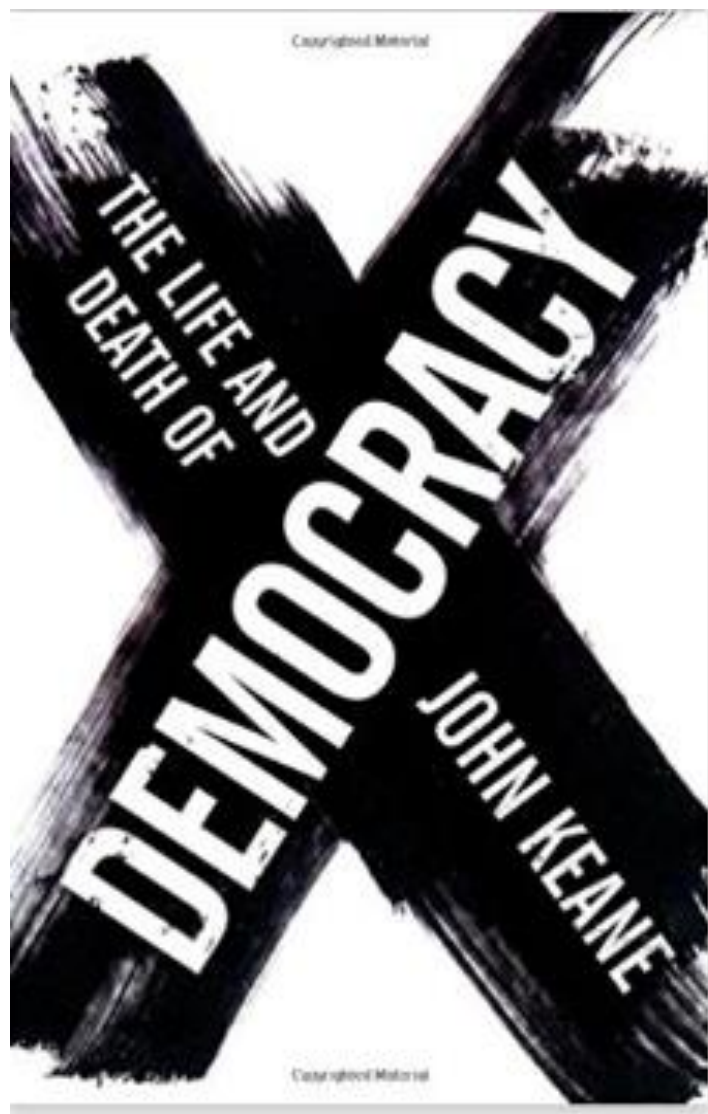
EN WAT IS LOKALE DEMOCRATIE DAN?

- “ According to our estimate of size effects for the Danish case, the score on the index of satisfaction with local government for a municipality with 19.200 inhabitants stands at 64.2 as compared to 62.7 for a municipality with 55.000 inhabitants”**
- “ Should similar calculations be made using other indicators, the absolute effects would typically be even smaller”**
- “ It should not surprise us that whether or not to refer to a particular democratic effect as strong or weak is likely to be obfuscated by a variety of normative appreciations of the democratic value affected”**

HET FUSIEDEBAT

Een toekomstgericht vraagstuk benaderd op basis van argumenten uit het verleden:

- 1. Identiteit en schaal als politiek wapen en retoriek**
- 2. Mobiliteit en de 'community of interest'**
- 3. Dienstverleningsmythes**
- 4. Opvattingen over democratie : fusie als probleem voor de democratie van het verleden**

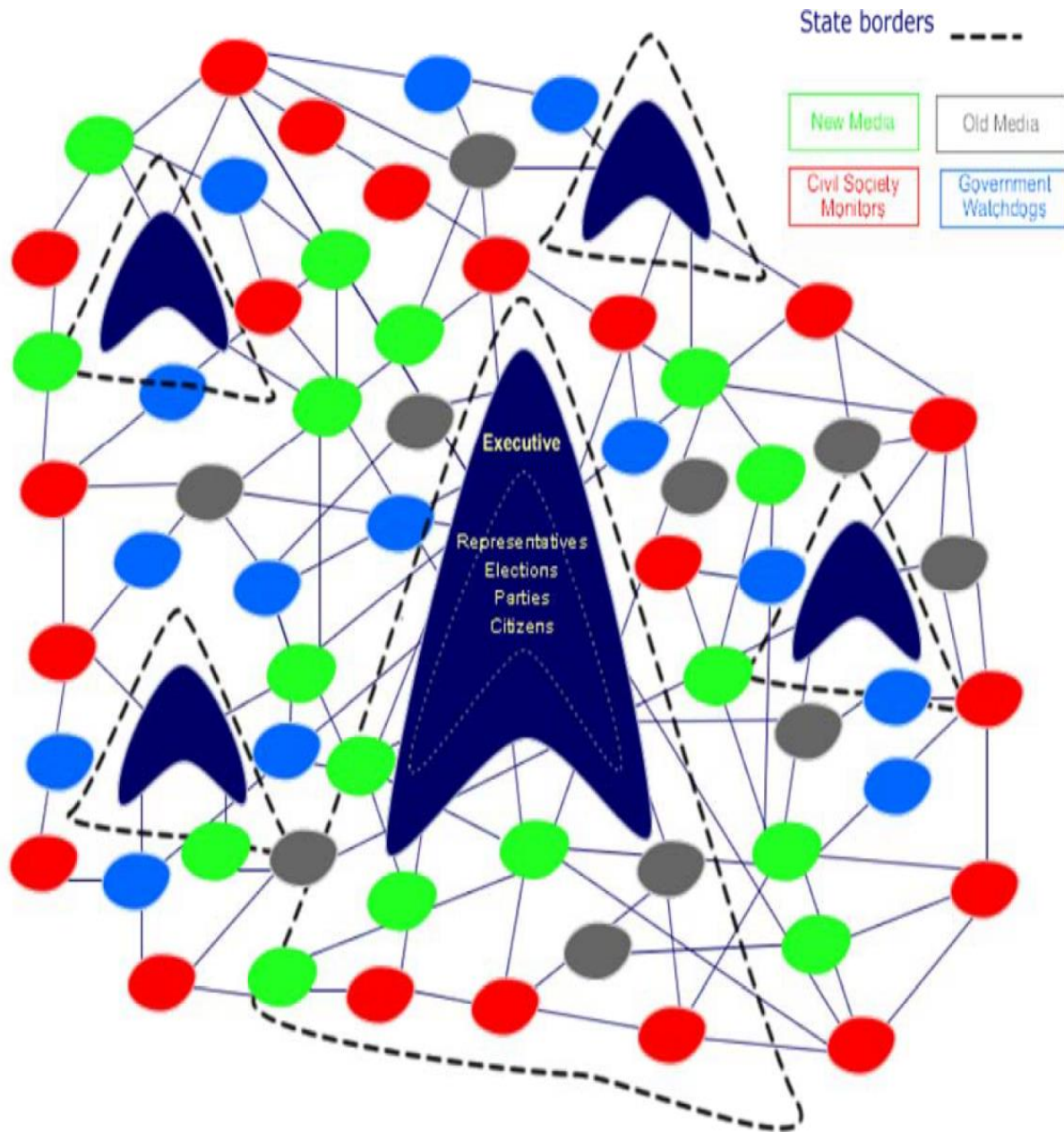

Naarmate de samenleving verandert, verandert de manier waarop democratie georganiseerd is en hoe ze werkt, binnen de gestolde structuren en organisatievormen uit vroegere periodes.

Binnen de gestolde organisatievormen en routines van de representatieve democratie, zoals eertijds ontstaan, wijzigen de democratische praktijken

Er is een sterke daling in de opkomst voor verkiezingen maar een stijging van 'democratic institutional reforms': de mogelijkheden voor burgers om het politieke systeem te beïnvloeden, zijn sterk toegenomen door allerlei vormen van actie en activisme (International Social Survey Program, trends 2004-2014)

Omdat de verzuilde ideologische kaders wegvallen, kan het democratisch proces waarin de wil van het volk tot stand komt, nu vrijer verlopen. Het publieke debat is meer dan toen een open confrontatie waarin de belangen en verwachtingen van alle burgers een kans krijgen om gehoord te worden (Stefan Rummens, 2016, pp55-56)

Een breedbeeld op politiek: 'de' democratie is meer dan Terzake en De Zevende Dag

Vele demoï als kernen van 'politiek' van het dagelijkse leven, in, rond of los van de structuur van de representatie

Veel breder dan wat zich officieel aandient onder de noemer van de georganiseerde participatie

Er zijn voortdurend verbindingen tussen representatie en participatie en elke besluitvorming is een mix van beide

Soms domineert zeker nog een zeer gesloten representatie, of pogingen daartoe. Soms gaat het om zeer open processen waarbij beslissingen in de representatieve democratie zeer participatief tot stand zijn gekomen. Soms gaat het om zeer autonome processen, buiten het bereik van de representatie

Meestal gaat het over 'iets tussenin', met alle spanningen, conflicten en compromissen die daarbij horen. De politieke retoriek daarrond of daarover is dan nog een laag op zich

Maar de democratie verandert wel

'Uitdagend, veelbelovend en zeer overtuigend.'
- THE TIMES

David
Van Reybrouck
**TEGEN
VERKIEZINGEN**

Red de verkiezingen

Een routeplanner

Luc Huyse

April 2017

STEFAN RUMMENS

WAT EEN THEATER!

Politiek in tijden van
populisme en technocratie

Pelckmans Pro

POLITIEKE PARTIJEN, ENERZIJD...

Steeds minder leden

**Leden zijn steeds minder representatief in de zogenaamde
representatieve democratie**

**Onder impuls van toenemende overheidssubsidies worden ze
minder afhankelijk van hun leden, professionaliseren ze en
wordt de macht gecentraliseerd**

**Lokale afdelingen worden franchisehouders en stellen vanuit
het oogpunt van publiek debat nog maar weinig voor**

POLITIEKE PARTIJEN, ANDERZIJD...

8 tot 20 procent van de leden stemt niet eens voor de eigen partij...

Partijleden zijn vaak actief betrokken in praktijken van participatie

Partijen werken steeds meer met 'supporters' (naast de leden)

Partijen veranderen hun organisatie en werking. Ook dit onderdeel van democratie is aan het wijzigen

“ Anders dan in de verzuilde partijdemocratie is de gemediatiseerde politicus niet louter een gedelegeerde die binnen een strak ideologisch kader de belangen van zijn of haar achterban moet behartigen. De politicus krijgt opnieuw meer armslag en een meer actieve rol in het politieke proces. “

“ Het bestaan van een geïnformeerd en geïnteresseerd electoraat, dat overtuigd zou kunnen worden in deze of gene richting, creëert stimulansen voor politici om beleidsvoorstellen op directe wijze aan het publiek voor te leggen “

“ De mediademocratie ontvoogdt de kiezer, de zwevende kiezer die meer dan ooit geïnteresseerd is in politiek, maar steeds minder in partijpolitiek “

Stefan Rummens, 2016, pp 54

VERKIEZINGEN EN POLITICI

Verkiezingen zijn essentieel voor het organiseren, activeren en dramatiseren van het publieke debat (Rummens, 2016)

Lokale democratie is veel meer: openheid, toegankelijkheid, beïnvloedbaarheid en controleerbaarheid van het hele stelsel van lokale demoi ... Het is een verzamelterm voor praktijken waarin burgers, middenveld, ambtenaren en politici vorm proberen te geven aan keuzes over de inrichting van de samenleving

Verkiezingen legitimeren om het publieke debat te organiseren en om leiderschap te tonen

Bestuurskracht = grotere schaal = meer democratie

Colloquium
Het gemeentelijk fusieproces
18.10.2017

PUBLIEK DEBAT

Panel:

prof. dr. De Rynck, prof dr. Ackaert, drs. Keunen,
dhr. Kupers - OCMW-secretaris stad Gent

